

38

ಶ್ರೀ:

ಶ್ರೀ ಮ ತೇ ರಾ ಮಾ ನು ಜಾ ಯ ನ ಮಃ

ಉಭಯ ಭಾಷಾ ವಿದುಷಿ.

ಶ್ರೀ ಮಾತಿ ನಲ್ಲುಂದಿ ಶ್ರೀ ರಂಗಮ್ಮ
ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಭೂ ವೈ ಕುಂಠ ಕಾವ್ಯಂ

ಅಥ ವಾ

ಶ್ರೀ ಯ ದ್ವ ದ್ರೀ ಶ ಚರಿತ ಕಾವ್ಯಂ

ಮುದ್ರಕರು:

ಶ್ರೀ B.V. ಅಳಹಯಮಣವಾಳೆ.

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್,

ಶ್ರೀವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರೆಸ್,

355. ಡಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು.

1969.

ಶಕ ೧೯೯೧]

[ಜೆರೆ: ರೂ, ೧-೦೦

ಶ್ರೀ

ಶ್ರೀ ಮ ತೇ ರಾ ಮಾ ನು ಜಾ ಯ ನ ಮಃ

ಉಭಯ ಭಾಷಾ ವಿದುಃ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ|| ನಲ್ಲಾಂದಿ ಶ್ರೀ ರಂಗಮ್ಮ
ವಿರಚಿತನುಸ್ಸ

ಶ್ರೀ ಭೂ ವೈ ಕುಂಠ ಕಾವ್ಯಂ

ಅಥ ನಾ

ಶ್ರೀ ಯದ್ವದ್ರೀಶ ಚರಿತ ಕಾವ್ಯಂ

ಮುದ್ರಕರು :

ಶ್ರೀ B.V. ಅಳಹಿಯಮಣವಾಳ.

ಸೈಪ್ರೆಟರ್,

ಶ್ರೀವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರೆಸ್,

366. ಡಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು.

1969

ಕಕ. ಗುಣಗ]

[ಬೆಲೆ: ರೂ. ೧-೦೦

೧೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ

1969

ಬೆಲೆ ರೂ. 1-00

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀ ಮ ತೇ ರಾ ಮಾ ನು ಜಾ ಯ ನ ಮಃ

ಸ ಮ ಪ ಣೆ

— ೧ —

ಅಪಿಲ ಜಗದೇಕಾಚಾರ್ಯರುಂ, ಅಪಿಲ ಜಗತ್ಸ್ವಾಮಿಯುಂ, ಅಸ್ಮತ್ಸ್ವಾಮಿಯುಂ
ಶಾಂತಶಮದಮಾಧ್ಯನಂತಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣರುಂ,
ಶ್ರೀ ಶೇಷಾಂಶಸಂಭೂತರುಂ, ಶ್ರೀ ಮಸ್ವೇಚಮಾರ್ಗ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪನಾಚಾರ್ಯೋಭಯವೇದಾಂತಪ್ರವತಃ ನಾಚಾರ್ಯರುಂ,
ಸಂಯಮಾಕೃತವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರುಂ, ಅನುಗ್ರಹೈಕಮಯರುಂ.—ಆಗಿ

ಶ್ರೀ ಯಾದವಾದ್ರಿಯೊಳ್ ಬಿಜಯಂಗೈದಿರ್ಪ

ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ

ದಿವ್ಯಕರಕಮಲಂಗಳಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಯದುಗಿರಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರೋತ್ಸವ ಸಮಯದೊಳ್

ಮಕರ ಶುಕ್ಲ ಪುನರ್ವಸು ಉತ್ಸವ.

ದಿವ್ಯ ಶುಭ ದಿನದೊಳ್

ಶ್ರೀ ಯದ್ವದ್ರೀಶ ಮಹಾಕಾಂಕ್ಷ ಪ್ರಥಮ ಪುಷ್ಯಮಂ

ಸವನಯ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಪೂರ್ವಕಂ

ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರ್ಪ

ಭಕ್ತಾಂಘ್ರಿ ರೇಣ.

ನಲ್ಕುಂದಿ ಶ್ರೀರಂಗಮ್ಮ

ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹಗಳಿರಡುಂಟು

ನಮ್ಮೀ ಯದುಗಿರಿಯ ಚಲುವನಿಗೆ

ಅನುಗ್ರಹವೊಂದೇ

ಜಗತ್ಪಿತ-ರಾಮಾನುಜಗೆ—

(ಸಿಂಹನಾಶ)

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಶ್ರೀಯಃಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಲೀಲಾರ್ಥಮಾಗಿ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು; ಅದರಲ್ಲಿನ ಈ ಭವಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೋಳಲಾಡುವ ಜೀವ ರಾಶಿಗಳ ಉದ್ಧಾರೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕರಚರಣಾದ್ಯವಯವಗಳನ್ನು ಆನುಗ್ರಹಿಸಿದನು; ಆಗಲೂ ಈ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗದ ಅವರ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗಿ ವೇದವೇದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದನು; ಆಗಲೂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಮುಖರಾದ ಆ ಜೀವಿಗಳ ಉದ್ಧಾರೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಾನಾಅವತಾರಗಳನ್ನು ತಳೆದು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಜೀವಿಗಳು ತಿರುಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸಿದನು; ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ವಿಮುಖರಾದ ಆ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಪಾರ ಕಾರಣ್ಯವಾತ್ಸಲ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯ-ನಿರತರಾದ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳನ್ನು ಜಗದುದ್ಧಾರಕವಾದ ಮಾರ್ಗಪ್ರದರ್ಶನಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆಯಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಆ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಭಗವದಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಭಗವತ್ಕೈಂಕರ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿಗ್ರಹ-ವಿಭೂತಿ ಐಶ್ವರ್ಯಾದಿಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿ, ಅದರಂತೆ ಆಚರಿಸಿ ತೋರಿಸಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಯ್ದರು.

ಈ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳೂ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಂದ ಭಗವಂತನೂ ನೆಲೆನಿಂತ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಾರತಮವಾದುದೇ ಮೇಲುಕೋಟೆ ಎಂದು ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ತಿರುನಾರಾಯಣಪುರ.

ಈ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಖಿಲಜಗತ್ಪತಿಯೂ ಅಖಿಲಾಂಡಕೋಟಿಬ್ರಹ್ಮಾಂಡನಾಯಕನೂ, ಶ್ರೀಯಃಪತಿಯೂ, ಸಮಸ್ತ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಕರನೂ, ಅದ ಭಗವಂತನು ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಮಾಡಿದ ಪರಿಯನ್ನೂ, ಈ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತೇಜಾಪರಾವತಾರ ಭೂತರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಾಡಿ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನೂ ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವುದೇ ಈ ಯದ್ವದ್ವಿಶ ಚರಿತೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ದರುಶನದಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅನುಭವಜನಿತ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮನಸೋತ ತಿರುನಾರಾಯಣನು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಂದಮತಿಯಾದ ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ತಾನೇ ಬರೆದಿರುವನು. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಕೃಪೆಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಯದುಗಿರಿ ನಾಚ್ಚಿಯಾರವರ ಪುರುಷಕಾರದಿಂದಲೂ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯಾದ ನಾನು ಬರೆದಿರುವ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಎಣಿಸದೆ ಬಾಲಭಾಷಿತಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಕೇಳಿ,ನೋಡಿ, ಮುಗ್ಧರಾಗುವಂತೆ ಈ ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಯದ್ವದ್ವಿಶ ಚರಿತೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ.

ಮುಂದೆ ಮುದ್ರಣವಾಗಬೇಕಾದುವುಗಳು- ಅಂಡಾಳ್ ಕಲ್ಯಾಣ, ತಿರುಪಾವೈ ವೈಭವದ ಹಾಡು ಮತ್ತು ಪದ್ಯಗಳು, ವೈರಮುಡಿ ಸೇವೆ, ಕಲ್ಯಾಣ

ವೈಭವ ಶಲ್ಯನಾರಾಯಣ ಯದುಗಿರಿ ನಾಚ್ಚಿಯಾರ್ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ
ಮೇಲಿನ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳು. (ಕೆಲವು ಹರಿಕಥಾರೂಪವಾಗಿವೆ)

ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ
ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸ. ನನ್ನ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಿತಾಮಹರು ಅನೇಕ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ
ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಸೋದರಮಾವನವರಾದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ
ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್ ಎ. ಜಿ. ತಿರುನಾರಾಯಣೈಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು, ನನ್ನ ತಂದೆ
ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯರಾದ ನಲ್ಕುಂದಿ. ವೀರರಾಘವಾಚಾರ್ಯರವರು ಇವರ ಅನುಗ್ರಹ
ದಿಂದ ಅಲ್ಪಮುತಿಯಾದ ನಾನು ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿಜೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಮತ್ತು
ಸಾಹಿತ್ಯಾರಾಧಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀನಿಜಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್‌ರವರಾದ ಶ್ರೀ. B.V. ಅಳಹಿಯಮಣವಾರ್ಕ
ರವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಹೈತ್ವಾರ್ಪಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು
ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂತು ಭಗವದ್ಭಕ್ತಪಾದರೇಣು

ನಲ್ಕುಂದಿ ಶ್ರೀರಂಗಮ್ಮ

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

೨೫೨೫

ಶ್ರೀ ಭೂ ವೈ ಕುಂಠ ಕಾ ವ್ಯಂ
ಅಥವಾ
ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಂ

—ನುಂಗಳಾಚರಣ ಪ್ರಕರಣಂ—

—ಪ್ರೀತಿಃ—

ಯೋ ನಿತ್ಯಮುಚ್ಯತಪದಾಂಬುಜಯುಗ್ಮದುಕ್ತ-
ವ್ಯಾಮೋಹತಸ್ತದಿತರಾಣಿ ತೃಣಾಯ ಮೇನೇ ||
ಅಸ್ಮದ್ಗುರೋರ್ಭಗವತೋಽಸ್ಯ ದಯೈಕಸಿಂಧೋಃ
ರಾಮಾನುಜಸ್ಯ ಚರಣೌ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಕುಚಕುಂಕುಮಾಂಕಿತಕರಂ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾರ್ಚಿತಂ
ಮಾಲಾಭಾಸಿತಕಂಧರಂ ಸುರವರಬ್ರಹ್ಮಾದಿಸಂಸೇವಿತಂ
ವೇಲಾತೀತಕೃಪಾಲವಾಲನುಮಲಂ ಶ್ರೀಯಾದವಾದ್ರೀಶ್ವರಂ
ಭೂಲೋಕಾಮರಸಾದಸಂ ಯತಿಸುತಂ ಸಂಪತ್ಕುಮಾರಂ ಭಜೇ

ಬಾಲೇಂದುಪ್ರತಿಮಾನಘಾಲನಮಲಂ ಶ್ರೀಕೌಸ್ತುಭೋದ್ಭಾಸಿತಂ
ಲೀಲಾಮಾನುಷರೂಪಭಕ್ತವರದಂ ಶ್ರೀಯಾದವಾದ್ರೀಶ್ವರಂ
ನೀಲಾಂಭೋದಸುಕಾಯುಮಬ್ಜನಯನಾ ಶ್ರೀವತ್ಸಚಿಹ್ನಾಂಕಿತಂ
ಶ್ರೀಲೋಲಂ ದಯೈಗೈಗೆ ಎಮ್ಮೊಳೊಲವಿಡಾನಂದನುಂ ಭಕ್ತಿಯುಂ

॥ ಗ್ರಂಥಕೃದಾಚಾರ್ಯಸ್ತುತಿ ॥

ಶ್ರೀಮಚ್ಛೇಷಕುಲೋದ್ಭವಂ ಗುರುವರಂ ಸಂಪತ್ಕುಮಾರಾತ್ಮಜಂ
 ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಕಥಾಗಮಾದಿಚತುರಂ ಯದ್ವದ್ರಿನಾಥಾಶ್ರಯಂ
 ಸೀಮಾತೀತಗುಣಾಶ್ರಯಂ ವರನೃಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯಪಾದಾಶ್ರಿತಂ
 ಶ್ರೀಮದ್ರಾಘವನಾಮಧೇಯಮಹಿತಂ ವಂದೇ ಸದಾಹಂ ಮುದಾ ॥

ಇಂತು ಸಕಲದ್ರವಿಡ-ಸಂಸ್ಕೃತತವೇದಸಾರಾವಾರಪಾರೀಣಸ್ಥೃತಿತಿಹಾಸಾ-
 ಗಮಾದಿಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಸಂಪತ್ಸಂಯುಕ್ತ-ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾ-
 ಚಾರ್ಯೋಭಯವೇದಾಂತಪ್ರವರ್ತನಾಚಾರ್ಯೇತ್ಯಾದಿ-ಸಾರ್ಥಕ
 ವಿಕೀರ್ಷಣವಿಶಿಷ್ಟ-ಶ್ರೀಶೇಷಾಂಶಭೂತಾಖಿಲಜಗದೇಕಾಚಾರ್ಯ
 ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಪರಾವತಾರಭೂತಶ್ರೀಗೋಮಠಂ-
 ತ್ರಿಯತೀಂದ್ರಪ್ರವಣವಂತೋದ್ಭವಶ್ರೀಮನ್ನೃಸಿಂಹಾರ್ಯ
 ಪಾದಾಶ್ರಿತ-ಶ್ರೀರಾಘವಾರ್ಯ-ಚರಣಕಮಲಜಂಚರೀಕೇಯಂ,
 ಕವಿಕುಲಮನಸ್ಸರೋಜೇನೀರಾಜ- ಹಂಸೇಯಂ,
 ಆದ-ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಂಗನಾಯಕೇ
 ವಿರಚಿತಮಪ್ಯ,

ಶ್ರೀ ಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳು
 ಮಂಗಳಾಚರಣಪ್ರಕರಣಂ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಶ್ರೀ:

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರ- ತದ್ರಹಸ್ಯ-ವೈಭವಾದಿ-ಪ್ರಕರಣಂ

ಸೂಚನೆ:- ಪರಮಪದನಾಥನನು ಆಗಲೂತ
ಹರಿಯ ವಿಭವಗಳನ್ನು ಆರುಹಲು
ಧರಣಿಯೊಳಗವತರಿಸಿದನು ವರಶೇಷ ಗುರುವಾಗಿ

ಕೇಳಿರ್ದೆ ವ್ಯಾಸಾದಿಮುನಿಗಳೆ
ಶ್ರೀಲತಾಂಗಿಯ ರಮಣನೊಲವನ
ಮೇಲೆನಿಸ ಯದುಗರಿಯ ವಿಭವವನ ವರಚರಿತೆಗಳಾ
ವೇಳುವೆನು ಮನವೊಲಿದು ಸಜ್ಜನ
ಜಾಲಪದಕಭಿನಮಿಸಿ ವಿನಯದಿ
ತಾಳಿ ಸಂತೋಷದೊಳು ಹರಿಮಹಿಮೆಗಳ ವಿಭವಗಳಾ

೧

ಧರಣಿಯೊಳು ಕಲಿಪುರುಷನಿಂದಲಿ
ಮರೆಯುತಲಿ ತತ್ವಾರ್ಥವೆಲ್ಲವ
ನರರು ಪೂಜಿಸದಿಹರ: ಹರಿಯನು ಮರುಳರಾಗುತ್ತಲಿ
ಅರುಹುತ್ತಲಿ ವೇದಗಳ ಹಳಿಯತ
ಪರಿಪರಿಯಪಾರ್ಥಗಳ ಕಲ್ಪಿಸಿ
ಮೆರೆಯುವರು ಪಾಪಂಡಪಂಡರು ಅಧಿಕಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ

೨

ಪುಸಿಯ ನುಡಿಯುತ ಹಳಿದು ನಿಗಮಕೆ
ವೈಸತೆನಿಸ ದೂಷಾರ್ಥಗಳನತಿ
ಕುಶಲದಿಂ ವಾಚಿಸುತ ಬೋಧಿಸುತ ಜಗಕೆಲ್ಲಾ

೪

ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ವೀಶಚರಿತಂ

ಪಸರಿಸುತ ದುಷ್ಟತಗಳೆಸಗುತ
ಉಸಿರುವರು ತನುತನ್ನದೆನ್ನುತ
ಒಸೆದು ತನ್ನನೆ ಈಶನೆನ್ನುತ ಮೆರೆಯುತ್ತಿಹರಿಳೆಯೊಳ್

೨

ಶ್ರೀಧರನಗುಣಗಳನು ಹಳೆಯುತ
ವೇದದರ್ಥವನೆಲ್ಲ ತೊರೆಯುತ
ಮೂದಲಿ ಹರಿಕೀರ್ತನೆಗಳನು ಮಾಡದಲೆ ಮೆರೆದೂ
ಆದಿಕೇಶವನಡಿಯ ನೆನೆಯದೆ

ವೇದಬಾಹ್ಯರು ನಾಶಜೀವನ
ವಾದಿಗಳು ತಾವಾದರೇ ಕಲಿಯುಗದೊಳಗೆ ಮನುಜರ

೪

ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ರಾಜ್ಯನಾಳುತ
ಹೆಚ್ಚಿದರು ಕಲಿಯೊಳಗೆ ಮೈಲಂಭರು
ಸಜ್ಜರಿತಗಳು ಆರ್ಯಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ತೊಲಗಿದವೂ
ಉಚ್ಚರಿಸಲಸದಳವು ಧರೆಯೊಳು
ಅಚ್ಚರಿಯು ಸಜ್ಜನಕೆ ತಾಪವ
ನಿಚ್ಚಲುಂ ನೀಡುತಲಿ ಮೆರೆದರು ಅಭಿಕಗರ್ವದೊಳು

೫

ಪರಮಧರ್ಮನ ತೊರೆದರೆಲ್ಲರು
ಅರಿವು ತೋರದೆ ದುರುಳರಾದರು
ಭರದಿ ಮೈಲಂಭರು ಹರಿಯ ದೇವಾಲಯವ ಪುಗುತ್ತೈದಿ
ಮೆರೆವ ಉತ್ಸವ-ವಿಗ್ರಹಗಳನು
ಇರದೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುತಲಿ ದಿಲ್ಲಿಯೊ
1ಳಿರುವ ಕೋಶಾಗಾರದಲಾ ತುಂಬಿದರು ಮನವೊಲಿದು1

೬

ಸಾನುರಾಗದಿ ಕಲಿಯು ಮೊಕ್ಕನು
ಭಾನುಕೋಟಿಸಮಾನತೇಜನ
ಮೌನಿಜನ ಪೂಜಿತನ ತಿರುನಾರಣಪುರಿಗಾಗ

1. ಶರಸನಾಲಯದೊಳಗೆ ತುಂಬಿದರಾಗಮನವೊಲಿದು (ಕ), ಶರ:ವರಸ
ನಾಲಯದಿ ಕೋಶಾಗಾರದೊಳಗಿಟ್ಟಿ ರಾ (ಚ).

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರ-ತಪ್ಪಹಸ್ಯ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ ೫

ವಿನಿದಚ್ಚರಿಯೆಂದೆನುತಲಾ

ಮಾನಿನಾ ತವು ತಾಪವಾನುತ

ಮಾನಸದಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಹರಿಯರ್ಚನೆಯನೆಸಗುತ್ತ

೬

ಇರಲು ಮೈಂಭರು ಚಲುವರಾಯನ

ಭರದಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ತಲಿ ಹರುಷದಿ

ಇರಿಸಿದರು ಡಿಲ್ಲಿನಾಳಯದೊಳಗೆ ಕೋಶದಲೀ

ತರಳೆ ಮೈಂಭನ ರಾಜಸುತೆ ತಾ

ತರಣಿತೇಜದ ಚಲುವನುಮೂರ್ತಿಯ

ಕರದಿ ಪಿಡಿಯುತಲಾಡಿಸುತ ಪರಿಪರಿಯ ಲೀಲೆಯೊಳು

೭

ಮೆರೆವ ಅಂತಃಪುರಕೆ ಒಯ್ಯುತ

ವರ ರಕುನಮಯ ಚಲುವರ್ಪಿತದಿ

ಹರಿಯನಿರಿಸುತ ವಿವಿಧದುಪಚಾರಗಳ ವಿರಚಿಸುತ

ಸರಿಗಳತಿಯರ ಕರೆದು ಕರದೊಳು

ಕಿರುನಗೆಯ ಚಲುವನನು ಅಡಿಸಿ

ಪರಮಹರುಷದಿ ನಲಿದು ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಾ ಬಾಲೇ

೮

ತನುವಿನೊಳು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕೋಟಿಗ

ಳನು ಅಡಗಿಸಿಹ ವಿಶ್ವಮಯ ತಾ

ಮನವೊಲಿದು ಸೇರಿದನು ಡಿಲ್ಲಿನಾಥಸುತೆ ಕರದಿ

ಮುನಿಗಳೊಗ್ಗಲಿ ಮಾನಸದಿ ಹರಿ

ಧ್ಯಾನಮಾಡುವ ಜಪತಪದೊಳಿರೆ

ಜ್ಞಾನನಿಧಿ ತಿರುನಾರಣನು ಸೇರಿದನು ಹುತ್ತದಲಿ

೧೦

ತಾಪಸೋತ್ತಮರೆಲ್ಲ ನೋಡುತ

ಪಾಪಪೂರಿತವಾದ ಕಲಿಯೊಳು

ಶ್ರೀಪತಿಯ ಮಾನಸದಿ ಪೂಜಿಸುತಃಗ ಮರುಗುತ್ತಿರೇ

1. ರಾಯನ (ಕ)

೬

ಶ್ರೀಯಸ್ವದ್ವೀಶ ಚರಿತಂ

ಈಸರಿಯ ದುಶ್ಚರಿತಗಳ ತಾ
 ಶ್ರೀಪತಿಯು ನಿರಕಿಸುತ ಬಳಲುತ
 ಆ ಘಣಿನಿವಾಸದೊಳು ಅಡಗಿದ ಯದುಗಿರಿಗೆ ಒಡೆಯಾ

೧೧

ಸುತ್ತ ಬೆಳೆಯಿತು ದೊಡ್ಡ ಹುತ್ತವು
 ಮತ್ತೆ ಮುಚ್ಚಲು ತರುಲತೆಗಳವು
 ಉತ್ತಮದ ಆನಂದಮಯದಾ ವಿಮಾನಮರಿಯಾಯ್ತು
 ಬಿತ್ತರವನೇನೆಂಬೆ ಯದುಗಿರಿ
 ಎತ್ತಣದು ತಾನೆಂಬ ಪರಿಯಲಿ
 ಚಿತ್ತವನು ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸಿತಾ ಕಲಿಪುರುಷ ಮಹಿಮೆಯಲಿ

೧೨

ಮಾನವರ ಈಸರಿಯ ಕೃತ್ಯವ
 ಹಾನಿಯತ್ಯಾಚಾರಗಳ ತಾ
 ಶ್ರೀನಿಲಯ ನಿರಕಿಸುತ ಬೇಸರಪಡುತ್ತದುಗುಡದಲಿ
 ಮಾನವರ ಕಣ್ಣಮನಕೆ ಕಾಣದೆ
 ಸಾನುರಾಗದಿ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರ
 ದಾನವಾರಿಯು ಸೇರಿದನು ಶ್ರೀಪರಮಪದದೊಳಗೆ

೧೩

ಪರಮಪದದೊಳು ಪರಮಪುರುಷನು
 ಮರೆವ ಮಣಿಮಯಮಂಟಪದೊಳಗೆ
 ಸಿರಿಸಹಿತ ವರಘನೆಯ ಪೀಠದಿ ಕುಳ್ಳಿರುತ್ತಲಿರಲೂ
 ಮಿರುಗುತ್ತಿಹ ಚಾಮರವ ಬೀಸುತ
 ಲಿರಲು ಪರಿಜನಜಾಲಗಳ ತಾ
 ನಿರಕಿಸುತಲೀಪರಿಯ ವಚನವ ನುಡಿದ ಕರುಣಾಳು

೧೪

ಇಂದೆನಗೆ ಈಸರಿ ವಿಲಾಸಗ
 ಳೊಂದು ಮನಕಾನಂದವೀಯವು
 ಇಂದು ಧರಿಯೊಳು ವೇದಗಳಿಗಪಾರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸುತಾ

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರ-ತಪ್ಪಹಸ್ಯ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ

೭

ಮೂದಮತಿಗಳು ಒಂದುಗೂಡುತ

ತಂದಿಹರು ದೂಷ್ಯಾರ್ಥಗಳ ತಾ

ವಿಂದು ಸೈರಿಪೆನೆಂದೆನುತ ಹು ವೇಳಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು

೧೫

ಶ್ರುತಿಯನಿತ್ತೆನು ಸ್ತುತಿಮಯನಿತ್ತೆ

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳವತರಿಸಿದೆನು ಮಾನವ

ತತಿಗೆ ಸನ್ಮತಿಯಿತ್ತು ನಿಗಮಾರ್ಥಗಳನರುಹಿದೆನು

ಮತಿವಿಕಳರನು ಮಡುಹಿ ಧರ್ಮದ

ಅತಿಶಯಿತತ್ವಗಳ ನಿಲಿಸುತ

ವ್ರತವಿದನಗೆಂದೆನು ಭಕ್ತರಿಗಭಯವಿತ್ತಿಹೆನು

೧೬

ಏನು ಮಾಡಿದರೇನು ಇಳೆಯೊಳು

ಶೂನ್ಯವಾಯಿತು ವೇದದರ್ಥವು

ಹಾನಿಯನು ನಾನೆಂತು ಸೈರಿಪೆ ವೇಳಲಸದಳವೂ

ಶೂನ್ಯರು ಆಗುತಲಿ ಮಾನವರು

ಮನವೊಲಿದೆಮ್ಮ ತತ್ತ್ವವನೆಲ್ಲ

ಅನುದಿನ ಹಳಿಯುತಲಿ ಮತಿಹೀನಾಗಹರೂ

೧೭

ಎಂದು ಮರುಗತ ವಾಸುದೇವನು

ಮುಂದೆ ನಿಂತಿಹ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರ

ವೃಂದವನು ನೋಡುತಲಿ ಪೇಳಿದ ಮಧುರವಾಣಿಯೊಳು

ಇಂದು ಧರೆಯೊಳು ಮಾನವರು ತಾ

ವಂದು ಮರೆತರು ವೇದದರ್ಥವ

ನೆಂದು ಇದಕ್ಕೇಗೈವೆ ನಾನೆಂದೆನುತಲಳಲಿದನು

೧೮

ಬಳಿಕಲಾ ವೈಕುಂಠನಾಥನು

ಬಳಿಗೆ ಕರೆಯುತಲಾದಿಶೇಷನ

ಇಳೆಯ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ನೆನೆನೆನೆದು ಚಿಂತಿಸುತ

೮

ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಂ

ತಿಳಿಸಿದನು ಮನಮರುಗಿ ಕರುಣದಿ
ನೆಲದೊಳುದಿಸುತ ಮನುಜರನು ನೀ
ಸಲಹಿ ತತ್ಪದ ನೆಲೆಯ ನಿಲಿಸೈ ಭುವಿಯೊಳೆಲ್ಲೆಡೆ¹ಯೋಳ¹

೧೯

ಅರಿಯದೈ ನರರೆಲ್ಲ ಕಿಡುವರು
ದುರಿತಗಳನಾಚರಿಸಿ ನಿಗಮಕೆ
ಬರಿದೆ ದೂಷ್ಯಾರ್ಥಗಳ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬರೆಯುತಲಿ ಜನಕೇ
ಮರೆತು ವರತತ್ವಾರ್ಥಗಳ ತಾ
ವಿರಚಿಪರು ದೂಷ್ಯಾರ್ಥಗಳನಾ
ನರಿಯೆ ಇದಕೇಗೈವೆ ಪೇಳಿದೆನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ಯೊ

೨೦

ಲಾಲಿಸೆಲೆ ಫಣಿರಾಜ ಎನ್ನಯ
ಮೇಲೆನಿಪ ತತ್ವಾರ್ಥವೆಲ್ಲವ
ಪೇಳಿ ಧರೆಯೊಳು ಜನಕೆ ನೀನಾಚಾರ್ಯನಾಗುತ್ತಲೀ
ಲೀಲೆಯಿಂದವತರಿಸು ನರರಿಗೆ
ಶೀಲಸುಗುಣವ ಕಲಿಸು ಎನ್ನುತ
ಶ್ರೀಲತಾಂಗಿಯ ರಮಣ ಸಂತೈಸಿದನು ಶೇಷನಾ

೨೧

ತಳೆದೆ ಇಳೆಯೊಳು ಶೇಷನಾಗುತ್ತ
ಬಳಕೆನಗೆ ನೀನನುಜನಾಗುತ್ತ
ತೊಳಲಿ ಕಾನನವೆಲ್ಲವನು ನೀನೊಳಿಗವ ಗೈದೂ
ನಲವಿನಿಂದೆಸಗುತ್ತ ಬಳಕಲಿ
ಹಲಧರನು ನೀನಾಗುತ್ತಲೆ ಒಹು
ಬಳಲಿದೇಮುದೆರದೊಳೆನ್ನೊಡೆನೊಲದೆ ಭುವಿಯೊಳಗೇ

೨೨

ಇಂದಿರೇಶನ ಅಂದವಚನವ
ಅಂದದಿಂದಲಿ ಕೇಳಿ ಶೇಷನು
ನೊಂದು ನುಡಿದನು ಪದಕಮಲದಲಿ ಶಿರವನಿರಿಸುತ್ತಲೀ

1. ಯೊಳೂ 2. ಯನು (ಕ) 3. ಗ (ಕ).

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರಂ ತದ್ರೂಪಸ್ಯ ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ

೯

ಒಂದನೆಯನು ಮುರಹರನೆ ನೀ
ನಿಂದು ಎನ್ನನು ಕರಪಿಡಿದು ಮುದ
ದಿಂದ ಪಾಲಿಸು ಭುವಿಗೆ ಪ್ರೋಗುವೆನೆಂದು ಅರುಹುತಲಿ

೨೩

ಬಳದೆ ನಿನ್ನ ಪದಾಬ್ಜ ಯುಗಳದ
ನಲವು ಪಡೆದವಲೋಕನದೊಳಿಳಿ-
ಯೊಳಗೆ ನಾನಿರಲಾರೆ ಮಾಧವನೆನು ತಲೊರಲುತಲಿ
ಬಲುವಿನಯದಿಂದ ಬಾಗಿ ನಮಿಸುತ
ನಳಿನಲೋಚನ ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು
ಲಲಾರೆನೆನುತ್ತ ಕಂಬನಿ ತುಂಬಿದನು ಮಗುಡದಲಿ

೨೪

ಪುಳಕವಾಂತು ಶರೀರವೆಲ್ಲವು
ತುಳುಕೆ¹ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗಿಡಿದ ಗದ್ದದ
ತಳೆದ ರವದಿಂದ ತಿರವನೊಡ್ಡುತ ಹರಿಯ ಚರಣದಲಿ
ಬೆಳಗಿದನು ಸಾಸಿರಫಣಾಳಿ
ಗಳಿಂದಲಾರತಿಯೆತ್ತಿ ಹರಿ
ಎಳೆತಳಿರಪ್ರೋಲುವ ಚರಣಯುಗಳವ ಒಳಲುತಲಿ ಶೇಷಾ

೨೫

ಇಂದಿರೆಯ ನೋಡುತ್ತಲಾಗಲೆ
ಬಂದು ಶೇಷನ ಘಣಗಳನು ಅ-
ನಂದದಿಂದಾಲಿಂಗಿಸುತ್ತಲಿನಾತಿನಿಂ ನಗುತ್ತಾ²
ಕಂದಬಾರೈ ಇಳೆಯೊಳೆನಗೆ ನೀ
ತಂದೆಯಾಗುತ್ತ ಮಂದಮತಿಗಳ
ಕುಂದುಗಳ ತಿಷ್ಟತಲಿ ಎನ್ನಯ ತತ್ವಗಳನರುಹೈ

೨೬

ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಮಂದಹಾಸವಿ
ಬಂದು ನಿತ್ಯರ ಮುಕ್ತಗಡಣಗ-
ಳಿಂದೆಸೆವ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಕೈಯುತ್ತುತ್ತ ಮಾಧವನೊ

1 ಕಂಬನಿ (ಕ). 2 ತ (ಕ)

೧೦

ಶ್ರೀಯುಕ್ತದ್ವೀಪಚರಿತಂ

ಇಂದು ಎನ್ನ ವಿಭೂತಿಯೆರಡನು
ಅಂದದಿಂದಿತ್ತಿ ಹೆನು ಇಳೆಯೊಳು
ಎಂದನುದಿಸು ಭಣೆರಾಜ ನೀ ಯತಿರಾಜನಾಗುತ್ತಲೀ

೨೭

ಸಿರಿಯೆ ಶಂಖವೆ ವರಸುದರ್ಶನ
ಮೆರೆವ ಸೇನಾನಾಥ ಮುಕ್ತರೆ
ಒರೆವ ನಿತ್ಯರೆ ಕೇಳಿ ಎನ್ನಯ ತತ್ತ್ವಗಳನಿಳೆಯೋಳು
ನರರಿಗರು ಕುತಲರಿವ ನೀಡಾತ
ಮೆರೆವ ಬಾಹ್ಯಕುದೃಷ್ಟಿಗಳ ತಾ-
ನಿರದೆ ತೋಪಣೆಗೈವನೀ ಶೇಷನು ಸರಾಗದೊಳೂ

೨೮

ಎನುತಲಾ ವೈಕುಂಠನಾಥನು
ಭನದಿ ನುಡಿಯುತಲಾದಿಶೇಷನ
ತನುವನಾಲಿಂಗಿಸುತಲಿನಿವಾತಿನಲಿ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾ
ಮನನಿ ದುಗುಡುವನಿನಿತು ಮಾಡದೆ
ಮನವ ಮಾಡುತ ಭರದಿ ಇಳೆಯೊಳು
ಘನತರದ ಅಚಾರ್ಯನಾಗವತರಿಸು ನೀನೆನಲೂ

೨೯

ಬಾಗಿ ನಮಿಸುತಲಾದಿಶೇಷನು
ಪೋಗಲಾರೆನು ದೇವ ಇಳೆಯೊಳ-
ಗೀಗ ನಿನ್ನನು ಅಗಲಿ ಜೀವಿಸಲಾರೆ ಮಾಧವನೇ
ಬೇಗ ಕರುಣಿಸಿ ಎನ್ನ ಪೊರೆಯೈ
ಯೋಗಿಜನಹೃದಯಾಬ್ಜ ಮಂದಿರ
ನೀಗಸೊ ಭವಬಂಧನವ ಕಳೆದೆನ್ನ ನೀಪೊಯೋ

೩೦

ಮರೆಯಲಾರೆನು ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯ
ಮರೆಯಲಾರೆನು ನಿನ್ನ ವಿಭವವ
ಮರೆಯಲಾರೆನು ನಿನ್ನ ಈ ವೈಕುಂಠಪದವಿಗಳಾ

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯನವತಾರ-ತದ್ರಹಸ್ಯ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ ೧೧

ಮರೆಯಲಾರೆನು ನಿನ್ನ ಕರುಣಾ
ವರಕಟಾಕ್ಷದ ಪರಿಯ ನಿತ್ಯದ
ಸಿರಿಯನೆಂದೆನುತಾಗ ಬಿಸುಸುಯ್ದನು ಫಣೀಶನು ತಾ ೩೧

ಅಂಧನನು ಕೈಪಿಡಿದು ಅಂದದಿ
ಮುಂದೆ ಪಥದೊಳು ನಡೆಸುವಂದದಿ
ತಂದೆ ನೀ ಬಂದೆನ್ನ ಕರುಣದಿ ಕರಪಿಡಿದು ಕಾಯ್ತು
ಒಂದನರಿಯೆನು ನೊಂದ ಮನದೊಳು
ಬಂದು ಪಾಲಿಸೊ ದಯವ ತೋರಿಸೊ
ಇಂದಿರಾಧವ ನಿನ್ನ ಬೇಡುವೆನೆನುತಲೊರಲುತಲೀ ೩೨

ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞಾ ವಚನದೊಳು ನಾಂ
ಮುನ್ನ ಧರೆಯೊಳು ಪುಟ್ಟಿದರು ನೀ-
ಯೆನ್ನ ಪೊರೆಸು ಜ್ಞಾನವಿತ್ತೆನಗೊಲಿದು ಹಿತದಿಂದಾ
ಘೆನ್ನ ಮಹಿಮನೆ ಕೈಬಿಡದೆ ಪೊರೆ
ಯೆನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳನೆಣಿಸದೆ
ಇನ್ನು ಪೋಗುವೆ ಭುವಿಗೆನುತ ನಮಿಸುತಲಿ ಶಿರಬಾಗಿ ೩೩

ಮರುಗುತಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಚರಣಕೆ
ಎರಗಿ ಶ್ರೀಪರವಾಸುದೇವನ
ತಿರುತಿರುಗಿ ನೋಡುತಲಿ ಆಜ್ಞಾ ವಚನವನು ಸ್ಮರಿಸಿ
ಪರಮಪದದಿಂದ ಹೊರಟು ಶೇಷನು
ಧಂಣಿಯೊಳು ಅನತರಿಸಿದನು ಸಿರಿ
ಪೆರುಂಪುದೂರೆನ್ನಿ ಪ ದಿವ್ಯಸ್ಥಳದಿ ಹರುಷದೊಳೂ ೩೪

ಮೆರೆವ ದ್ರಾವಿಡದೇಶದೊಳು ಶ್ರೀ
ಪೆರುಂಪುದೂರೆಂದೆನಿಪ ಊರೊಳು
ಇರುವ ಕೇಶವಸ್ತೋಮಯಾಜಿಯ ಕಾಂತಮತಿಯೆನಿಸಾ

೧೨

ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ರಿತ ಚರಿತಂ

ತರುಣಿಯುದರದಿ ಜನಿಸಿದರು ವರ

ತರಣತೇಜಸಮಾನರಾಗುತ

ಮೆರೆವ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರ ಕುಲಮಣದೀಪರೆಂದನಿಸೀ

೨೫

ವರ ರವಿಯ ತೇಜದಲಿ ರಾಜಿಪ

ವರಕುಮಾರಗೆ ನಾಮಕರಣವ

ವಿರಚಿಸಿದರಾ ಸೋಮಯಾಜಿಯು ಮನ ಒಲಿದು ನಲಿದೂ

ಕರಸಿ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರ ಮುದದಿಂ

ಭರದಿ ರಾಮಾ ನುಜರು ಎನ್ನುತ

ಸುರುಚಿರದ ವರ ಪೆಸರನಿಟ್ಟರು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾರ್ಯರಿಗೇ

೨೬

ಲಲನೆಕಾಂತಿಮತಿಯ ಕುವರಗೆ

ನಲವಿನಿಂದಲಿ ಸೋಮಯಾಜಿಯು

ಒಲಿದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ-ಉಪನಯನಗಳ ವಿರಚಿಸಲೂ

ಬಳಿಕ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾರ್ಯರು

ಕಲಿತು ಪರತತ್ವಗಳ ವಿದ್ಯೆಯ

ಒಲಿದು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು ಹರುಷದಲೀ

೨೭

ಇರಲು ಗೃಹಧರ್ಮದಲಿ ಶ್ರೀಹರಿ

ಪರತರಾನುಗ್ರಹದಿ ತತ್ವವ

ನರಿತು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರಿಂ ಬಹುಶ್ರುತಿಯ ಸಾರಗಳಾ

ತೊರೆದು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವ ಬೇಗದಿ

ಉರುತರದ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಗಳ ನಲವಿಂ

ಪರಿಚರಿಸಿ ಪರನಾದಿಗಳ ನಾದದಲಿ ಜೈಸುತಲಿ

೨೮

ಮತಿಯುತರು ಯತಿಸಾರ್ವಭೌಮರು

ಅತಿಶಯದ ಪರನಾರ್ಥತತ್ವವ

ಮಿತಿಯು ಇಲ್ಲದ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಗಳನಭ್ಯಸಿಸೀ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯನ ತಾರತಮ್ಯ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ ೧೩

ಶ್ರುತಿಗಪಾರ್ಥವ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕು
ಮತಿಗಳ ದುರ್ಮತಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ
ಶ್ರುತಿಯ ಸಾರವ ಸಾರುತಹ ಉದ್ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚಿಸಿ ೩೯

ಭರದಿ ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮವ ಸ್ವೀ
ಕರಿಸಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳ ಮಾಡುತ
ಹೊರಟು ಶಾರದೆಯೊಡನೆ ವಾದಿಸಿ ವಾದದಲಿ ಗೆಲಿದೂ
ಬಿರುದ ಪಡೆಯುತ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು
ಮೆರವ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತದರ್ಶನ
ದುರುತರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ವರ ಆಚಾರ್ಯರೆಂದೆನಿಸಿ ೪೦

ಸಾರತರ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಗ್ರಂಥವ
ಮೀರಿದಾನಂದದಲಿ ರಚಿಸುತ
ಧೀರತನದಿಂದಿಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ಹರಿಯ ಮಹಿಮೆಗಳಾ
ಸಾರುತಲಿ ತಿರುಮಂತ್ರದರ್ಥವ
ಚಾರುತ-ವಿಭವದಲಿ ಧರ್ಮಗಾ-
ಚಾರ್ಯರೆಂದೆನಿಸಿ ಎಳೆರವಿಯಂತೆ ಗಾಜಿಸಿದರ್ ೪೧

ಜೋಳರಾಜನ ಹಗೆತನವ ತಾ
ತಾಳಲಾರದೆ ಹೊರಟು ಬೇಗದಿ
ಮೇಲೆನಿಸ ಕರ್ಣಾಟದೇಶಕೆ ಮನವೊಲಿದು ಬಂದೂ
ಖೂಳ ಚಾರ್ವಾಕನು ಪಾಪಂಡಿಗಳ
ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ
ಜಾಲಗಳ ವಾದದಲಿ ಗೆಲಿದರು ಪರಮಹರುಷದಲಿ ೪೨

ಗೆಲಿದು ಹರಿಮಹಿಮೆಗಳ ತೋರಿಸಿ
ಒಲಿದು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರನಾಗಿಸಿ
ಬಲಿದ ಬಿಟ್ಟುಯದೇನನಂ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನು ಎನಿಸಿ

೧೪

ಶ್ರೀಯಃದ್ವದ್ವೀಶಚರಣಂ

ಬಳಿಕ ತೊಂಡನ ಊರೊಳಿರುತಲಿ
ನಲವಿನಿಂದರ್ಚಿಸುತ 1ನಂಬಿ
ಚಲುವನಾರಾಯಣನ ಸನಿಹದಿ ವಾಸಿಸಿದರೊಲವಿಂ

೪೩

ಬಿಡುತ ದ್ರಾವಿಡದೇಶವನು ತಾ
ನಡೆತಂದು ಕರ್ಣಾಟಕದೊಳಿ
ಒಡನೆ ಜೈನರ ವಾದದಲಿ ಗೆಲ್ಲುತಲಿ 2ಮುದವಾಂತು
ಕಡಲಶಯನನ ನಂಬಿನಾರಾಯಣನ
ಬಿಡದರ್ಚಿಸುತ ತೊಂಡನ ಊರೊಳಿರೆ
ಕಡುಹರುಷದಲಿ ಶಿಷ್ಯವೃಂದಗೊಡನೆವೆರಸುತ್ತಾ

೪೪

ಧರಿಸಿ ಉರ್ಧ್ವದ ಪುಂಡ್ರವದು ತಾ.
ನಿಗದಿರಲು ಕೊರಗುತಲಿ ಮಲಗಿರೆ
ಬರೆದ ಕನಸಿನೊಳಿ ನಗುತ ತಿರುನಾರಣನು ಒಲವಿಂದಾ
ಭದದಿ ಬಂದೆದುಗಿರಿಗೆ ನಿವದ
ಧರಿಸಿ ಎನ್ನ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಪ್ರೇಮದಿ
ಉರುತರದ ಕಲ್ಪೋತ್ತದಿಂದಲಿ ಪೂಜಿಸಿರಿ ಎನುತಾ

೪೫

ಅರುಹಿ ಕನಸಿನ ಪರಿಯ ಶಿಷ್ಯರ
ವೆರಸುತಚ್ಚರಿಪಡುತಲೊಡನೆ
ಭರದಿ ಬಂದರು ಯದುಗಿರಿಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯನರಸುತ್ತಾ
ಉರುತರದ ಕಾನನನ ಕಾಣುತ
ನರಹರಿಯ ಶಿಖರದ ಮನೋಹರ
ದಿರವನಿಕ್ಷಿಸಿ ಬೆರಗುವಡೆಯುತ ಬಂದರೆತಿರಾಜರಾ

೪೬

ಬಳಿಕಲಾ ಯತಿವರರು ಯದುಕುಲ
ತಿಲಕ ನಾರಾಯಣನ ಹುಡುಕುತ
ತುಳಿಯುತಲಿ ಕಲ್ಕುಳ್ಳುಗಳ ಬಕಲುತಲಿ ಎವ್ವಡತಲಿ

1. ನನ್ನೀ (ಕ). 2. ಹರುಷದಲೀ (ಚ). 3. ವರರೂ (ಕ).

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರ. ತದ್ರೂಪಸ್ಯ-ವೈಭವಾದಿಸ್ತಕರಣಂ

೧೩

ಕೆಲಬಲದ ಮುಳ್ಳಿಡಿದ ಕಿರುಕರು

ಗಳು ತನುವಿನೊಳು ಸೋಕುತಿ

ಲಾ ಲತೆಗಳನು ಬಿತ್ತರಿಸಿ ನಡೆದರು ಮಡುಗಿರಿಯ ನನದೀ

೪೭

ಎಳೆರವಿಯು ತೇಜದಲಿ ಮೆರೆಯುವ

ಬಳಕುತಿಹ ಮಕುಮಾರವಪುನೊಳು

ಜಿಲಜಿಲನೆ ಸುರಿಯುತಿಹ ಕೆನ್ನೀರುಗಳನೊರೆಸುತಲೀ

ಬಳಸುತಿಹವಂಜನರ ಮನ್ನಿಸು

ತಲೆ ಹರಿಯ ನೆರೆ ಹುಡುಕುತಿರಲಾ

ತುಲಿಸಿವನವದು ಗೋಚರಿಸಿಕೇನೆಂಬೆನಚ್ಚರಿಯಾ

೪೮

ಇಂತು ಸಕಲವ್ರವಿಡ-ಸಂಸ್ಕೃತನೇದಪಾರಾವಾರಪಾರೀಣ-ಸ್ತುತೀತಿ
ಹಾಸಾಗಮಾದಿ-ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ-ಸಂಪತ್ತಂಯುಕ್ತ-ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರತಿಷ್ಠಾ-
ಪನಾಚಾರ್ಯೋಭಯವೇದಾಂತಪ್ರವರ್ತನಾಚಾರ್ಯೋತ್ಕಾಡಿ-ಸಾರ್ಥಕವಿಶೇಷಣ
ವಿಶಿಷ್ಟ-ಶ್ರೀಶೇಷಾಂತಭೂತಾಬಿಲಜಗದೇಕಾಚಾರ್ಯ-ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಪರಾ
ವತಾರಭೂತ-ಶ್ರೀಗೋಮತಂಶ್ರೀಯತೀಂದ್ರಪ್ರವಣವಂಶೋದ್ಭವ-ಶ್ರೀಮನ್ನ-
ಸಿಂಹಾರ್ಯಪಾದಾಶ್ರಿತ-ಶ್ರೀರಾಘವಾಚಾರ್ಯಚರಣಕಮಲಚಂಚರೀಕೆಯುಂ, ¹ಯದ್ವ
ದ್ರಿವಾಸರಸಿಕೆಯುಂ¹ ಕವಿಕುಲಮನಸ್ಸರೋಜೇನೀರಾಜಹಂಸಿಯುಂ,- ಅದೆ,

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಂಗನಾಯಕೇವಿರಚಿತಮಸ್ವ,

ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳು

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರಾದಿಕತದ್ಯದುಗಿರಿದಿವ್ಯಸ್ಥಲಸ್ಥಶ್ರೀನಾರಾಯಣಾಂ-
ತರ್ಗತತುಲಿಸೀವನುಧ್ಯಸ್ಥ-ವಲ್ಮೀಕಿದರ್ಶನಾಂತಕಥಾವಿವೇಚನಸಂಧಿಯುಂ

ಸಮಾಪ್ತಂ

1. ಈ ಭಾಗಗಳ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯ ಕಾರಂ

ಶ್ರೀಸಿಂಹಭೂಧರದರ್ಶನ-ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಾರ್ಚನಾಡಿ-

ವಿವರಣ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ:- ಮನಹರುಷದಲಿ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು
ನೆನೆದು ಯದುಗಿರಿನಾಥನರುದಹಿ
ಇನಿಯವಚನವ ಶಿರದೊಳಾನುತ ಹರಿಯನರ್ಚಿಸಿದರಾ||

ನಳನಳಪ ನವನಳಿನತುಲಸೀ
ಚಲುವಮಣಿಮಾಲೆಯನು ಧರಿಸುತ
ಬಿಳಿಯನಾಮವ ತಳೆದು ಫಣಿಯೊಳು ಎಕೆರವಿಯ ವೋಲುತಲೀ
ಥಳಥಳಪ ಕೋಮುಲತ್ತಿದಂಡವು
ಪೊಳೆಯುತ್ತಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ವಿಭವವ
ಇಳಿಗೆ ತೋರಿದ ಭಾಷ್ಯಕಾರಂ ಚರಣಕೆರಗುವೆನೊ

೧

ಹರಿಯ ಮಹಿಮೆಯನರುಹಿ ಧರಣಿಗೆ
ನರರನುದ್ಧರಿಸುತಲಿ ಹರುಷದಿ
ನರನಕುಳರಾಭರಣವೆಂದೆನಿಸಿಪ್ಪ ಸ ರುಚಿರದಾ
ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಿಹ ವಕುಳಮಾಲೆಯ
ಧರಿಸಿ ಕೊರಳೊಳು ಕರಮುಗಿಯುತ
ಹರಿಯ ಚರಣವ ತೋರಿಸಿದ ಗುರುಚರಣಕೆರಗುವೆನೊ

೨

ಬಂದರಾ ಯತಿವರರು ಶಿಷ್ಯರ
ಪ್ರಂದವನುವೆರಸುತಲಿ ಯದುಗಿರಿ
ಗಂದು ತೋಡನ ಊರ ಬಿಡುತಲಿ ಸ್ತುತಿಸುತಲಿ ಹರಿಯಾ
ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿ ನರಹರಿಯ ಗಿರಿ
ಯಂದು ಕಾಣಲು ಜಿರಗುವಡೆಯುತ
ಇಂದಿರೇಶನ ಅರಸುತಲಿ ಚರಿಸಿದರು ವಿಸಿನದಲೀ

೩

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವಾರ. ತದ್ರೂಪ್ಯ-ವೈಭವಾದಿಶ್ವರಣಂ ೧೩

ಬಳಿಕಲಾ ಯತಿನರರು ಯದೊಳುಲ
 ಶಿಲಕ ನಾರಾಯಣನ ಅರಸುತ
 ತುಳಿಯುತಲಿ ಕಲ್ಪುಳ್ಳುಗಳ ಬಳಲುತಲಿ ಎಡವುತಲಿ
 ಕೆಲಬಲದ ಮುಳ್ಳಿಡಿದ ಕಿರುತರು
 ಗಳು ತನುವಿನೊಳು ಸೋಕುತರ
 ಲಾ ಲತೆಗಳನು ಒತ್ತರಿಸಿ ನಡೆವರು ಹರಿಯ ಸ್ಮರಿಸುತಲಿ

೪

ಎಳರವಿಯ ತೇಜದಲಿ ಮೆರೆಯುವ
 ಬಳುಕುತಿಹ ಸುಕುಮಾರವಪುನೊಳು
 ಜಲಜಲನೆ ಸುರಿಯುತಿಹ ಕೆನ್ನೀರುಗಳನೊರಸುತಲಿ
 ಬಳಲುತಿಹ ಪರಿಜನರ ಮನ್ನಿಸು
 ತಲೆ ಹರಿಯ ನೆರೆ ಹುಡುಕುತರಲಾ
 ಪುಲಸಿವನವದು ಗೋಚರಿಸತೇನೆಂಬಿನಚ್ಚರಿಯಾ

೫

ಬರುತಿರಲು ಕಲ್ಪುಳ್ಳ ತುಳಿಯುತ
 ಚರಣಕಮಲದಿ ಸುರಿವ ನೆತ್ತರ
 ಪರಿಕಿಸದೆ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮರುಗದೆ ನೋವನರಿಯದಲಿ
 ತಿರುಗಿದರು ಯದಗಿರಿಯ ನನದಲಿ
 ಸ್ಮರಿಸಿದರು ಶ್ರೀಹರಿಯ ವಚನವ
 ಮರುಗಿದರು ಕರುಣಾಳು ಮೃದೋರೆನುತ ಹಲುಬುತಲಿ

೬

ಹರಿಯು ವೇಳದ ಕುರುಹು ಕಾಣದು
 ಪರಿಯದಕೆ ನಾನೇನಗೈವೆನು
 ದರುತನವ ಕರುಣಾಕರನೆ ನೀಡಿನುತ ಬೇಡುತಲಿ
 ಪರಿಮಳದ ಕಂಪುಗಳನೆರಚುವ
 ಸರಸಿಜದ ಸರಸಿಗಳ ತಟದೊಳು
 ವರಪುಲಸಿವನಗಳೊಳು ತರುಲತೆಗಳೊಳು ಅರಸುತಲಿ

೭

೧೬

ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ರೀಶ ಚರಿತೆ

ಮರುಗುವರು ಹೆಂಬಲಿಸುವರು ಕಾ
 ತರಿಸುವರು ಜೊಳಲುವರು ಬಳಲುತ
 ಹರಿಯಿರವ ಕಾಣದೆ ನೆಲೆಯ ತಿಳಿಯದೆ ಚರಿಸಿದರು ಬಿಡದೇ
 ಕುರುಹುಗಳ ತಿಳಿಯುತಲರುಹವರು
 ಪರಿಜನರ ಮನ್ನಿಸುತ ನಡೆದರು
 ಸರಸಿಜನ ನಿಜಪಿತನೆ ನೀನೆಲ್ಲಿರುವೆ ಪೇಳನುತಾ

೮

ನೊಂದುಮನದೊಳು ಇಂದಿರೇಶನು
 ಅಂದವಚನವು ತಪ್ಪದೆಂದಿಗು
 ಎಂದೆನುತ ಪರಮಾರ್ಥತತ್ವವ ನೆನೆದು ಬೆರಗಾಗೀ
 ಅಂದು ಕನಸಿನೊಳಿತ್ತ ದರುಶನ
 ದಿಂದೆನಗೆ ನೀನೇಕೆ ಈಯದೆ
 ಇಂದು ಪರಿಕಿಪೆಯೇಕೆನುತಲೊರಲಿದರು ಅಡಿಗಡಿಗೇ

೯

ವೇದಪುಷ್ಕರಣಿಯನು ಕಾಣುತ
 ಲಾದರದೊಳಾ ಪುಣ್ಯಾರ್ಥದೊಳಾ
 ಮೋದದಿಂದಲಿ ಮಿಂದು ಕಾಷಾಯ ತ್ರಿದಂಡಗಳಾ
 ಮಾಧವನ ಕೊಂಡಾಡಿ ಧರಿಸುತ
 ವೇದದರ್ಥವನರುಹಿದೀ ಸ್ಥಳ
 ಮೇದಿನಿಯೊಳು ಪವಿತ್ರವಿದು ಎಂದೆನುತ ಪೊಗಳುತಲೀ

೧೦

ಪರಿಪರಿಯ ಗಿರಿಗುಹಗಳನು ನರ
 ಹರಿಯ ಗಿರಿತಿಖರದ ಮನೋಹರ
 ದಿರವ ನೋಡುತ ತರುಲತೆಗಳನು ಒತ್ತರಿಸುತಾಗಾ
 ಬರುತಿರಲು ವರತುಲಸಿಗಿಡವದು
 ಉರುತರದಿ ಎಸೆದಿರಲು ಮಂಗಳ
 ತರದ ವಲ್ಮೀಕವನು ಕಂಡತಿಮುದವ ಗೊಳ್ಳುತಲೀ

೧೧

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯನವತಾರ-ತದ್ರಹಸ್ಯ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ

೧೯

ಹಿರಿಯವಲ್ಮೀಕವಿದು ಹರಿಯಹ
ಪರಿಯ: ಚಿಹ್ನೆಯು ಪೋರುತಿದೆ
ನರ ಯದುಗಿರೀಶನ ಮಧುಂವಾಣಿಯು ಫಲಿಸಿತೆಂದೆನುತಾ
ತೆರಳಿದರು ಉತ್ತರದ ದೆಸೆಯೊಳು
ಮೆರೆವ ಕಲ್ಯಾಣಿಯನು ಕಾಣುತ
ವರಹದೇವರ ಚರಣಕಭಿವಂದಿಸುತ ಹರುಷದಲೀ

೧೨

ಧರಿಸಿದರು ವಿಮಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವ
ಇರದೆ ಗದ್ಯತ್ರಯದ ಯಾಮುನ
ಗುರು'ವರ' ಸ್ತುತಿಗಳನು ಪಠಿಸುತಾನಂದವಾನುತಲೀ
ತರುತ ಶುದ್ಧೋದಕವ ಮಾಧವ
ನಿರುವ ವಲ್ಮೀಕದೊಳು ಎರೆಯುತ
ಲಿರಲು ಕಂಡರು ವರದತಿರುನಾರಾಯಣನ 'ಆಗಾ'

೧೩

ಜಯ ನಮೋ ಜಗದಾಧಿಕಾರಣ
ಜಯ ನಮೋ ವರಲಕುಮಿರಮಣ
ಜಯ ನಮೋ ಪರವಾಸುದೇವನೆ ಪರಮಮಂಗಳನೇ
ಜಯ ನಮೋ ಸರಸಿಜದಳಾಂಬಕ
ಜಯ ನಮೋ ಸುರವರಕರಾರ್ಚಿತ
ಜಯ ನಮೋ ಮುನಿಮಾನಸಾಂಬುಜವಾಸ ಜಗದೀಶ

೧೪

ಇಡುನೆ ತಿರುನಾರಾಯಣನು ತಾ
ಒದಗಿ ಪೇಳಿದ ಹಿರಿಯ ಹುತ್ತವು
ಇದೆಯೆ ತುಲಸೀಗಿಡವು ಬೆಳೆದಿಹ ಕುರುಹಿದೇ ನಿಜವೂ
ಇದೆಯೆ ದಕ್ಷಿಣಬದರಿಕಾಶ್ರಮ
ಇದೆಯೆ ತಿರುನಾರಾಯಣಾದ್ರಿಯು
ಇದೆಯೆ ಯದುಕುಲತಿಲಕನಾಡಿದ ಯಾದವಾಚಲವೂ

೧೫

1 ಪರಚಿತದವು (೪) 2. ಬೇ (೪)

50

ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಂ

ಕಂಡೆ ನಾನೀ ಶಾಮಲನ ಉ
 ದಂಡವಿಕ್ರಮಬ್ರಹ್ಮವಂದ್ಯನ
 ಪುಂಡರೀಕಾಯತಪುನೇತ್ರನ ಮಂಗಳಾತ್ಮಕನಾ
 ಕಂಡೆ ಯಮಿಜನವ್ವಂದಸ್ತತ್ಯನ
 ಕಂಡೆ ಕರುಣಾಕರನ ವಿಮಲನ
 ಕಂಡೆ ಸುಂಪರಯಾದಪಾದ್ರಿಯ ಸಿರಿಯ ನಾರಣನಾ

೧೬

ಬಾಲನಾಗುತ ಪಾಲಕಡಲೊಳು
 ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಲಕುಮಿಯೊಡನಾ
 ಮಲಗದೆನು ನೀವೆಮ್ಮ ಶಯ್ಯಾಸನವು ಆಗುತಲೀ
 ತಾಳಿ ತಾಯ್ತನದಿಂದಲೆನ್ನನು
 ಲೀಲೆಯೊಳು ತೂಗುತಲಿ ನಲಿಯುವ
 ಲೀಲಾಮಾನುಷವಿಗ್ರಹರೆ ನೀನೆನೆಗೆ ಪಿತನಡುದೂ

೧೭

ಅಂದು ದೇವಕೆಯುದರದೊಳು ಗೋ
 ವಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ತೆರದೊಳಿಗಲೆ
 ಇಂದು ಈ ವಲ್ಮೀಕಾದಿಂದುದಿಸಿದನು ಮುದವಾಂತೂ
 ಬಂದು ಉದ್ಧರಿಸಿದಿರಿ ಎನ್ನನು
 ತಂದೆ ನೀನದರಿಂದಲಿಗಲಿ
 ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಮುರಹರ ಭಾಷ್ಯಕಾರರನು

೧೮

ತೋರಿದಿರಿ ಧರಗೆನ್ನ ನೀಗಲೆ
 ತೋರಿದಿರಿ ತತ್ವಾರ್ಥವೆಲ್ಲವ
 ತೋರಿದಿರಿ ಭೂನೈಕುಂಠವಿದು ಎಂದೆನುತ ಮನುಜರಿಗೇ
 ತೋರಿದಿರಿ ನಿಗಮಾರ್ಥಸಾರವ
 ತೋರಿದಿರಿ ಲೀಲಾವಿಭೂತಿಯ
 ತೋರಿದಿರಿ ಎನ್ನೀ ಬಗೆಯ ನಿತ್ಯೈಶ್ವರ್ಯವಿಭವಗಳಾ

೧೯

1. ದೊಳು (ಖ)

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವೆತಾರ- ತದ್ರಹಸ್ಯ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ ೨೧

ತೊಳಲಿದಿರಿ ಕಾನದದಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ
ತೊಳಲಿದಿರಿ ಅರಸುತಲಿ ಎನ್ನನು
ಕಳವಳದಿ ಯದುಗಿರಿಯೊಳೆಲ್ಲೆಡೆಯಲೆದ ಕಾರಣದಿ
ಹೊಳೆನ ಎಳೆರವಿಯನ್ನು 'ಹೋ'ಲುನ
ಲಲಿತವಾಗಿಹ ನಿಮ್ಮ ಕಾಯವು
ಕಳೆಯ ಗುಂದಿದೆ ಎನುತ ಮರುಗಿದ ಕರುಣಮೂರುತಿಯು ೨೦

ಪರಮಕಲ್ಯಾಣಗುಣಪೂರ್ಣನ
ಪರಮಪುಷ್ಪನ ಸಿರಿಯರಮಣನ
ದರುಶನನ ಮಾಡುತಲಿ ಶ್ರೀಯತಿವರರು ನಲಿಯುತಲಿ
ಕಂಮುಗಿದು ಶಿರಬಾಗಿ ನಮಿಸುತ
ನರದತಿರುನಾರಣನೆ ಮುದದಿಂ
ಕರೆದಿನಗೆ ದರುಶನನನ್ನಿತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದರು ೨೧

ಎನುತ ಕೊಂಡಾಡುತಲಿ ಶ್ರೀಹರಿ
ಗಮನೆಯದಿ ನಮಿಸುತಲಿ ತನ್ನಯ
ತನುನ ಚಾಚುತ ಪದಯುಗನ ಪಿಡಿದೆರಗತಿಭಕ್ತಿಯಲಿ
ಮನಮೊಳಾನಂದಿಸುತ ತ್ವರಿತದಿ
ಮನಮೊಲದು ಕಲ್ಯಾಣೀರ್ಥದಿ
ವನಜನಾಭಗೆ ಮಜ್ಜನನ ಮಾಡಿದರು ಅರ್ಚಿಯಲಿ ೨೨

ವಾರಿಜಾಕ್ಷನ ಸೊಬಗ ನೋಡುತ
ಮೂರುದಿನವಾರಾಧಿಸುತ ಬಹು
ಮೀರಿದಾನಂದದಲಿ ಕರಸಿದರು ಅರ್ಚಕರನಾಗಾ
ಚಾರುತರವಿಭವದಲಿ ಅರ್ಚಿಸಿ
ಪಾರಮಾರ್ಥದ ತತ್ತ್ವಗಳ ಮನ
ಸಾರ ಭಜಿಸುತ ಸ್ತುತಿಸಿದರು ತಿರುನಾರಣನ ಮುದದಿಂ ೨೩

೨೨

ಶ್ರೀಯ: ದ್ವದ್ವೀಶಚಂಕರ

ಪೂಜಿಸಿದರಾ ಯತನರರು ಂವಿ
 ತೇಜತಿರುನಾರಾಯಣನ ಪದ
 ರಾಜೀವಗಳಿಗಭಿನಂದಿಸುತ ಬಹುಭಾವಭಕ್ತಿಯಲಿ
 ಜಾಜಿಮಲ್ಲಿಗೆತುಲಿಸುಮಗಳ
 ರಾಜಸುನ ಮಣಿಹಾರ ಪೊಳೆಯುವ
 ಮೂಜಗನ ಮೋಹಿಸುವ ತಿರುನಾರಾಯಣನ ಒಲವಿಂ

೨೪

ಪಂಚವಿಧಭಕ್ತ್ಯಗಳ ಭೋಜ್ಯವ
 ಪಂಚಬಾಣನ ತಾತಗರ್ಹಿಸಿ
 ವಂಚಿಸದೆ ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಂ ಮಾಡಿ
 ಚಿಂತಿತಾರ್ಥವನೀವ ಯದುಗಿರಿ
 ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯರಸನ
 ಇಂತವು ಸ್ತುತಿಸಿದರು ನಿಗಮಾಳಿಗಳ್ ಸ್ತುತಿಗಳೊಳೂ

೨೫

ದ್ರಾವಿಡಾನ್ನಾಯದೇಳು ಮಿಗಲೆನೆ
 ಸಾವಿರದ ಪದ್ಯದೊಳು ಮೆರೆಯುವ
 ಶ್ರೀವರನ ತಿರುನಾರಾಯಣನ ಮಹಿಮೆಯನು ಬಣ್ಣಿಸುತಾ
 ಕೋವಿದರು ಮನವೊಲಿದು ಪಾಡುವ
 ಭಾವಭಕ್ತಿಯ ಹತ್ತು ಪದ್ಯವ
 ಸ್ವಾಮಿ ತಿರುನಾರಾಯಣನಿಗರ್ಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರಾಗಾ

೨೬

ಕರಸಿದರು ಶ್ರೀರಂಗದಿಂದಲಿ
 ಮೆರೆವ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರ ಶಿಷ್ಯರ
 ಕರಸಿದರು ಐವತ್ತೊರಬರುವರೆಂಬುವ ಬುಧಜನರಾ
 ಕರಸಿದರು ಅರ್ಚಕರ ವರಕಂ
 ಚಾಕರರ ಪರಿಜನರಲ್ಲರ
 ಹರಿಯನಾರಾಧಿಸಲು ಹರುಷದಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾರ್ಯರು ತಾವ್

೨೭

1. ಬೆರಗಾಗೇ (೪)

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯನ ತಾರತಮ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ - ವೈಭವಾದಿಪ ಕರಣಂ ೨೩

ವರದತಿರುನಾರಾಯಣಗೆ ಪರಿ
ಪರಿಯ ನಿತ್ಯದ ಪಕ್ಷಮಾಸದ
ಮೆರೆವ ಸಂವತ್ಸರದ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲೂ
ಮೆರೆವ ಉತ್ಸವವಿಗ್ರಹವು ತಾ
ನಿರದಿರಲು ಮನದೊಳಗೆ ಅಳಲುತ
ಕರುಣನಿಧಿ ಶ್ರೀಯದುಗಿರೀಶನ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಲೂ

೨೪

ಭರದಿ ಪೇಳಿದ ಕನಸಿನೊಳು ಯತಿ
ವರರಿಗತಿಹರುಷದೊಳು ಯದು
ಗಿರಿಯೊಡೆಯತಿರುನಾರಾಯಣನು ವರಮಂದಹಾಸದೊಳೂ
ಮರುಗದಿರಿ ಯತಿಸಾರ್ವಭೌಮರೆ
ಅರಸನರಮನೆಯೊಳಗೆ ಡಿಲ್ಲಿಯೊ
ಳಿರುವ ಉತ್ಸವವಿಗ್ರಹವ ನೀವ್ ತರುವುದೆಂದೆನುತಾ

೨೫

ಅಚ್ಚರಿಯ ಪಡುತಾಗ ಯತಿನರ
ರಚ್ಚರವ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿ ಮುದದಿಂ
ದಚ್ಚುತನ ವರಮಧುರವಾಣಿಯ ನೆನೆನೆನೆದು ಮನದೀ
ಸ್ಯಚ್ಚವಾದುದಕದಲಿ ಮೀಯುತ
ಹಚ್ಚಿದರು ವರ ಉರ್ಧ್ವ ಪುಂಡ್ರವ
ಮೆಚ್ಚಿ ನಡೆದರು ಡಿಲ್ಲಿಯ ನಗರಕೆ ಹರಿಯ ಅಣ್ಣೆಯಲೀ

೨೬

ಬಂದು ಡಿಲ್ಲಿಯ ನಾಥನರಮನೆ
ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಲು ದ್ವಾರಪಾಲಕ
ರಂದು ನಡೆತಂದಾಗ ಬಾದರ್‌ಷಹಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸೇ
ನಿಂದ ಯತಿರಾಜರನು ಕರಸುತ
ಬಂದು ತನಕದಿ ಭೂವರನು ತಾ
ತಂದುವಸ ಕುಶಲವನು ಕೇಳಿದ ಭಾಷ್ಯಕಾರರನೂ

೨೭

೨೪

ಪ್ರಿಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಣಂ

ಯಾರು ನೀನೆತಿವರರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ
 ಸಾರಿಬಂದ ನಿಮಿತ್ತನೆನಿದು
 ದಾರಮತಿ ನೀನೆನೆಗೆ ತಿಳಿಪುದು ನಿಮ್ಮ ¹ಕಾರಿಯವಾ¹
 ತೋರುತಿದೆ ಎಳೆರವಿಯ ತೇಜವು
 ತೋರುತಿದೆ ಶುಭಲಕ್ಷಣಗಳು
 ಮೀರಿದಾಯಾಸದಲಿ ತನುಬಳಲಿಹುದು ಕಳೆಗುಂದಿ

೨೨

ಕೇಳು ಡಿಲ್ಲಿಯನಾಥ ನಿನ್ನಯ
 ಅಲಯದೊಳೆದುಗಿರಿಯ ಉತ್ಸವ
 ನೀಲದಳಲೋಚನನು ಚಲುವನಾರಾಯಣನು ಇಹನೂ
 ಮೇಲೆನಿಸ ಆ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯ
 ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಈವುದೆನೆಗೆ ಎ
 ಶಾಲಮತಿ ಕೇಳಿಂ ¹ದರುಹಿದರು ಯತಿವರರು ನಸುನೆಗುತಾ

೨೩

ಎನಲು ಮನಹರುಷವನು ತಾಳುತ
 ಜನಪ ಯತಿವರರೊಡನೆ ನಡೆದನು
 ಘನತರದ ಕೋಶಾಗಾರದಲಿ ಎಗ್ರಹಗಳಿರುವೆಡೆಗೇ
 ದಿನಕರನ ಪೋಲುತಿಹ ತೇಜನ
 ಕನಕವಸನನ ಯದುಗಿರೀಶನ
 ಕನಕಮಾಲಿನಿಪೂಜಿತನ ಅರಸಿದರು ಯತಿರಾಜರ

೨೪

ಕಾಣೆ ಯದುಗಿರಿನಾಥನಿರುತಿಹ
 ತಾಣವನು ನಾನೇನಗೈವೆನು
 ಕೇಣವನು ತೋರಿದನೆ ತಿರುನಾರಾಯಣನು ಎನಗೇ
 ಕಾಣೆನೊಂದನು ನೊಂದೆ ಮನದೊಳು
 ಎಣಲೋಚನನೆಲ್ಲಿ ಇರುವನೋ
 ಮಾಣದರಸಿದರೆನೆಗೆ ದೊರೆಯನು ಯದುಗಿರಿಯ ನಾಥಾ

೨೫

1 ಛೇಷ್ಟರನೂ (ಕ). 2. ಮಸೂರಿ (ಕ)

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವಚನಪ್ರಪಂಚ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕಾಶಂ ೨೫

ಅರಸಿದರು ಸಿರಿಯರಸನನು ಪರಿ
ಪರಿಯೊಳಾರೋಚಿಸುತ ಯತಿವರ
ರರಸನು ಲಯದೊಳಗೆ ಕೋಶಾಗಾರದಲಿ ಬಿಡದೆ
ದೊರೆಯದಿರೆ ಸಿರಿಜಲುಪರಾಯನು
ವರುಗುತಲಿ ಬಳುತಲಿ ವಿಳುತ
ಲಿವಲು ಕೇಳಿದ ನಾನುತ ಶ್ರೀಹರಿ ಭಾಷ್ಯಕಾರಿಗೆ ೨೫

ಇರುವೆನರಸನ ಕುವರಿಯಂತೆ
ಪುರದಿ ವಿವಿಧದ ವೈಭವದ ಉಪ
ಚಾರದೊಳಗಿರುವೆನನ್ನನು ಕೇಡುಳ್ಳದೊಡರಿ
ಬರುವೆನಲಸದೆ ಯದುಗಿರಿಗೆ ನೀ
ವಿಂದೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು ಎನ್ನನು
ವಿರಚಿಸಿದು ಎನಗಾಗಮೋಕ್ತದ ಉತ್ಸವಂಗಳನೊ ೨೬

ಹರಿಯ ವಚನವ ಕೇಳಿ ಯತಿವರ
ಬಿರಗುವಡೆಯುತ ಮನಮೊಳಗೆ ತಾ
ಇರುಣನಿಧಿ ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಿಯನ ಧ್ಯಾನಿಸುತಲಾಗ
ಭರದಿ ಕರೆದರು ಪುತಿಯ ಮಾಡುತ
ಪರಮಪುರುಷನ ಯದಗಿರಿಕೆ
ಪರಮಭಕ್ತಿಯೊಳಾಗ ಕರಮುಗಿಯುತಲಿ ಮನವೊಲಿದು ೨೭

ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಬಾ ಯದುಗಿರಿಯ ಸಿರಿ
ನಲ್ಲ ಚಲುವನಾರಾಯಣನೆ ನೀ
ನಿಲ್ಲನಿಹ ಸ್ಥಳವೆಲ್ಲಿಕುದು ನಾನರಿಯೆ ಮೊರೆಯಿಡುವೆ
ನಿಲ್ಲವಲಸದೆ ಬಂದು ನಿನಯ್ಯ
ಸೊಲ್ಲ ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸು ಮುರಹರ
ಬಲ್ಲಿಯುವ ಸಕಲವಗದಧಿನಾಥ ಸುರುಚಿರನೆ ೨೮

೨೫೨ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣ ಚರಿತೆ

ಬೇಗ ಬಾರ್ಲೆ ರಾಮುಗ್ರಾನೆ
ಕೂಗಿ ಕರೆಯುವೆ ನಿನ್ನ ಕರುಣದೊ
ಲೇಗ ತೋಳ್ಳಿ ಕೃಪೆಯ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠನಾಥನೆ ನೀ
ಬಾಗಿ ನಮಿಸುವೆ ಕರವ ಮುಗಿಯುತ
ಸಾಗಿ ಬಾರ್ಲೆ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ
ಅಗಮಾರ್ಚಿತ ಯಾದವಾದ್ರಿಯ ಚಲುವನಾರೂನೆ

೩೯

ಕೂಗಿ ಕರೆದರೆ ದಯವು ಬಾರದೆ
ನಾಗಶಯ ನನೆ ತಡವು ಮಾಡದೆ
ಈಗ ಕುರಿಕೊಡೆನ್ನ ನಡೆತಂದೆದರಿನೊಳು ನಿನ್ನೈ
ಅಗಮಾದ್ರಿಪುತ್ರಿಗಳಿಂದಲಿ
ಬೇಗ ಅರ್ಚಿಸಿ ಮುಪವ ಪೊಂದುವೆ
ಸಾಗಿಬಾರ್ಲೆ ಪರಮಪುರುಷನೆ ಯದುಗಿರಿಯ ಒಡೆಯಾ

೪೦

ಎಂದು ಕರೆಯಲು ನೋಡು ಮನವೊಳು
ಇಂದ್ರಶಕ್ತಿಯ ದಯನ ಕೋಡುತ
ಬಂದ್ರಾಗೆ ಮಂದಗಮನವಿ ಅಡಿಯನಿಕ್ಕುತ್ತಲಿ
ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಿದ ಭಾಷ್ಯಕಾರರ
ಮುಂದಹಾದಿ ನೀಡು ನೋಡುತ
ಬಂದ್ರ ಕುಳಿತನು ತಂದೆಯನ್ನು ತ ತೊದಲು ಮಾತಿನಲಿ

೪೧

ಮಂಗಳಂ ಯತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಣಾರ್ಯಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀಕಾಂತಮತಿಪುಷ್ಪನಾರಾಯಣಚರಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರಗೆ
ಮಂಗಳಂ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀಭೂತಪುರಿನಾಯಕಶಿವಾಮನಗೆ

೪೨

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರ-ತದ್ರೂಪ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ

೨೩

ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಿಯಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಸಂಪತ್ತುಸಾರಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀಕನಕಮಾಲಿನಿಪೂಜಿತಗೆ ಹರಿಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಯತಿರಾಜಕುವರಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಯದುಕೈಲದೀಪಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯತನಗೆ ಸಂದರಗೆ

೪೩

ಇಂತು ಸಕಲ-ವ್ರದಿಪ-ಕುಸ್ತುಕವೇದನಾರಾಜಾಪಾರಿಣ-ಶ್ರುತಿತಿಹಾಸಾ
ಗಮಾದಿಪಕಲಾಪ್ತಸಂಪನ್ನಂಯುಕ್ತ-ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾ
ಚಾಸ್ತ್ರೋಭಯವೇದಾಂತಪ್ರವರ್ತನಾಚಾಸ್ತ್ರೋತ್ತಾದಿ-ಸಾಧಕ
ವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟ-ಶ್ರೀಶೇಷಾಂಶಭೂತಾಪಿಲಜಗದೇಕಾಚಾರ್ಯ
ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಸರಾವತಾರಭೂತ-ಶ್ರೀಗೋವಿಂದಂ
ಶ್ರೀಯತೀಂದ್ರಪ್ರವಣವಂಶೋದ್ಭವ-ಶ್ರೀಮನ್ನಸಿಂಹಾರ್ಯ
ಪಾವಾತ್ರಿತ-ಶ್ರೀಃ ಸಿನಾರ್ಯ-ಚರಣಕುಲಚುಚುಕೇಯುನಿ,
ಕವಿಕುಲಮನಸ್ಸೋಜಿನೀರಾಜಹಂಕೇಯುನಿ,
ಆದ,- ಶ್ರೀಃ ಶ್ರೀರಂಗನಾಯಕೇ
ವಿರಚಿತಮಸ್ಯ,-

ಶ್ರೀ ಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳು

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಕೃತಸಿಂಹಭೂಧರದರ್ಶನ-ವೇದಪುಸ್ತಕರಣೀಮಹಿಮಾ
ನುಸಂಧಾನ-ವಲ್ಮೀಕೀದ್ವಾರಾನಂತರಕ್ಷಿರಾಭೀರ್ಜಿತಪೂವಂ ಕ
ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ-ತದಾಚ್ಚಾನುಸಂಧಾನಪೂರ್ವಕೋಲ್ಲೀನಗಂಧಮನ-
ಡಿಲ್ಲೀಕುಮಾರಿಕಾಂಶಪುರಸ್ಥಪ್ರೇಮಪುತ್ರಸ್ತುಮಾಸಮಾಗತ-
ರಾಮಪ್ರಿಯಮಂಗಳಾಕಾಂಕ್ಷಾಕರಣಾದಿವಿವೇಚನಸಂಧಿಯುಂ
ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಕಾರಕೃತ

ರಾಮಸ್ತಿಯಾನಯನ-ಶ್ರುತ್ವಮೂರ್ತಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ
ಪೂರ್ವಕ-ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನಿತ್ಯೇಶ್ವರಾದಿ
ನಿಯಮಾನಪೂರ್ವಕ-ಮಂಗಳಾಶಾಸನಾದಿ

ವಿವರಣಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ:—

ಪರಮಹರೂಪದ ಚಲುವರಾಯನ

ಭರದಿ ಪರಮಮಾನುಜಾಯರು

ಕರಣ ಕರತಂದರು ಸುರನರರು ಬರಗಾಗಿ ಯಜುಗಿರಿ

ಕವಿ ವರಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ

ಮೊದಲ ಕೇಳುತ ಚಲುವರಾಯನು

ಹೊರಟು ವರನಂದಿಯ ಸವಾಸವ ಬಿಡುತ ತನಕದಲಿ:

ತರಳನಂದಿ ರೂಪನಾನುತ

ಪವಿಪರಿಯು ಲೀಲೆಯನು ತೋರುತ

ಪರಮವಂದಿ ಬಂದನು ಗೋವಿಂದ ಸಲವಿಂದಾ

೧

ಜರಣದಲಿ ನೂಪುರವು ಗೆಜೆಯ

ನರರವನು ಘಲಾಘಲಾನುತಲಿ

ತಿರುತ್ತಿರಗಿ ಆಡುತಲಿ ಸಭಿಕರ ನೋಡಿ ಸಗಿಸುತಲಿ:

ಕರದ ಕಂಕಣವಲುಗುತಿರಲಾ

ಕೆರುರವನು ಕೇಳುತಲಿ ಬಳಿಕಾ

ತಿರುಡೊಳೊಲಿಯುವ ನವಿಲುಗರಿಗಳು ಒಲಿಯುತಲಿ ಒರುತಾ

೨

ಅನುಮದ ಕಾಂತಿಯನು ಬೀರುವ

ತನುವಿನಿ ರಂಜಿಸುತ ಸಲಿಯುತ

ಜನಕ ಕಾದಿಲ ಎನ್ನನೆನ್ನು ತೊಡಲುವಾತಿನೊಳಿ

1. ಎನ್ನ ಯಜುಗಿರಿಗಿಂತ ವಚನಿಸುತ (೪).

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರಕವ್ಯವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ೨೯

ಮನಕೆ ಹರುಷವ ನೀಡಿ ಯತಿನರ
ತನಯನಾನಿಮಗೆನ್ನುತಲಿ ಬಹು
ಇನ್ನಿವ-ವಾತನೊಳುಸುರುತಿ ನಡೆತಂದ ಸಿರಿಜೆಯನಾ

ಜೆಡಗನಂದಡಿಯಿಡುತ ಎಡುವುತ
ಪಿಡಿದು ಕಂದಿಂ ಶಂಬ ಚಕ್ರಗ
ಗೊಡನೆ ಮಿರುಮಿರುಗುತಹ ದಿವ್ಯಾಭರಣಭೂಷಣದಿಂ
ಮುಡಿಯ ಮುಂಗುರುಳುಗಳ ಚಲುವಿನ
ನತ ವಿರೋಳು ಶಕದುಟ್ಟು ಪೊಳೆಯುವ
ಜಡವ ಸೀತಾಂಬರದ ಕಾಂತಿಯ ದಾಮ ಬಳುಕುತರ್ಪೆ

ದಿನಕರನ ಪೋಲುತಿಹ ಢಾಲದಿ
ಮಿನ್ನುಗುತಹ ಕಸ್ಮೂರಿತಲಕವು
ನನಜದಳದಂತೆನೆನ ಲೋಚನಯುಗಳದಂತಗಳು
ಮನದ ಸೆಳೆಯುವ ಓರೆನೋಟದಿ
ಪುನುಜರನು ತಾ ಮರಳುಸೂಡುತ
ಫನಮಹಿಸು ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಿಯನು ಬಂದ ಸೊಬಗಿಂದಾ

ಚರಣದಾದಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆಯಲುಗುತ
ಮೆರೆಯುತಿ ಅಡಿಯಿಡುತ ನಡೆಯುತ
ಪರಿಮಳದ ಸುಮಮಾಲೆ ಕಂಠಮೊಳಲುಗುತಲಿ ನಲಿದೂ
ಕಿರುನಗೆಯ ಕೊಮ್ಮಲ ಕಪೋಲದ
ಮೆದಿನ ಕರ್ಣಾಭರಣವಲುಗುತ
ಮಿರುಗುತಲಿ ಒಲಿಯುತಲಿ ಬಲುವೈಯ್ಯಾರಮೊಳು ಬರುತಾ

ಮೂರುವರುಷದ ಬಾಲನಂದದಿ
ತೋರುತಲಿ ಲೀಲೆಗಳ ಮುದದೊಳು
ಮೀರಿದಾನಂದವನು ಬೀರುತ ಭಾಷ್ಯಕಾರರಿಗೇ

೩೦

ಶ್ರೀಯಃಸ್ವದ್ವೀಚರತಂ

ಓನಿವೋಃಪಿವ ಮನಸ ಸೇದ ಉ
 ದಾರಚಲುವನು ಜಗಕೆ ಬೇರುತ
 ಸಃರತಲಃವಣ್ಯನಿಧಿ ಋತುಮಾಃ ಸಿರಿಚಲುವಾ

೭

ತಳಿರನಾಕಿಶ ಕರಚರಣಗಲು
 ಬಳುತಿಹ ಬಡನಡುವಿನಂದವು
 ಸುಳಿಗುರುಳು ಸುಳಿ ಯ ಪುಲುವ ನಾಸಿಕದ ಜಲುವು
 ಎಳನಗೆಯ ವಂದಂತಪಪ್ಪಾಯ
 ಪೋದೆಯತಿರುವ ವಿಗಾಲರಕ್ಷೆ
 ಸ್ಥಳದಿ ತೇದಿಹ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಜ್ಞದ ಪಾತ್ರ ರಾಜಿಳುತಾ

೮

ಬಂದ ಜಲುವನು ತಂದೆಯೆನ್ನುತ
 ಮಂವಗಮನದಿ ಒಲಿ ಯುತಲಿ ಆ
 ನಂದ ನು ಬೇರುತಲಿ ಬೆಡಗನು ಕೋರ ನಲಿಯು ತಲೀ
 ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಹ ಭಾಷ್ಯಕಾರರ
 ಮುಂದಹಾಸದಿ ನೋಡಿ ನಗಿಸುತ
 ಒಂದು ಕುಳಿತನು ಅಂಕದಲಿ ತಾ ಕಂದನಂದದಲೀ

೯

ಬ ದೆವಾ ಗೋವಿಂದ ಸಿರಿವರ
 ಸುಂದರನೆ ಯುಗಿಯು ನಾಯಕ
 ಕಂದ ಉಭಯವಿಭೂತಿಗೈಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ನೀನಿಧಿಯೂ
 ಎಂದು ಅಲಿಂಗಿಸುತ ವಿರವನು
 ಅಂದು ಕರವಿಂ ನೇವರಿಪುತಲಿ
 ಬಂದು ಕುಳಿಸಿವೆನ್ನ ಸಲಹೆಂದುಯೆವೆತ್ತಿರಾಜರ¹

೧೦

ಬಂಧು ನೀನೆನಗೀಗ ಸಕಲಾ
 ನಂದಕರ ಮ ರಹರ ಸುರಾರ್ಚಿತ
 ಇಂದನಗೆ ದರುಶನವಸ್ತ್ರಿಯ ಕಂದಿರಾರ್ಥವನೇ

1 ದಾ ಆಚಾರ್ಯರ (ಖ).

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯವತಾರತತ್ವದೃಷ್ಟಿ ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ

೪೧

ಬಂದೆಯರಸುತ ನಿನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಗೆ
ನೊಂದೆ ಮನಮೊಳು ಒಂದನರಿಯನೆ
ಬಂದು ಸಲಹೆನೆ ಕರುಣಸಾಗರ ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದರೂ
ಆಂದು ಗೋಕುಲದೊಳಗೆ ನಲಿದ ಮು
ಕುಂದ ನಂದಯತೋದೆ ಕುವರನೆ
ಇಂದು ಬಂದೈ ಭಕುತಾಶ್ರಯ ಪರಮಪದನಾಥ
ಕಂದ ಧ್ರುವಪ್ರಹ್ಲಾದವರರನೆ
ಕಂದನಾಸೆಯ ಎನಗೊಲಿದು
ಗೋವಿಂದ ಜಯಜಯ ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದರಾಗ ಗರುಡರರೂ ೧೧

ನೋಡಿದನು ಡಿಲ್ಲಿಲನೀ ಪು
ರೂಢಿಗೊಡೆಯನ ಹೆಯ ಮಹಿಮೆಯ
ನೋಡಿ ಸಂತಸಪಡುತಲಿಚ್ಛೆಯಾಂತು ಮನಮೊಳಗೀ
ವೂಡಿದನು ವಂದನೆಯ ಪೂಜೆಯ
ರೂಢಿಸುತ ಧನಕನಕವಸ್ತ್ರವ
ನೀಡುತಲಿ ಯತಿರಾಜರನು ಸತ್ಕರಿಸಿದನನುನಯದೀ ೧೨

ಅಂದು ಯತಿವರರೊಡನೆ ಜನಪತಿ
ಇಂದು ನುಡಿದನು ಇನಿಯವಾತಿನೊ
ಳೆಂದು ಕಾಣವೆ ಪರಿ ತೋರಿದಿರಿ, ಗ ಆಚಾರ್ಯ
ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸುತ ಶಿವನ ಬಾಗಿಲಿ
ಕಂದ ಚಲುವನಾರಾಯಣಗೆ ತಾ
ವಂದಿಸುತ ಕರನುಗಿಮಾ ನಿಂತನು ಮನಮುಗಿ ನೃಪತಿ ೧೩

ಮುಂದೆ ನಿಂತಿಹ ಡಿಲ್ಲಿನಾಥನ
ಮಂದಹಾಸದಿ ನೋಡಿ ಯತಿವರ
ರಂದು ನುಡಿದರು ಕಳುಹು ಎನ್ನನು ಯದೂ ರಿಗೆ ಎನಲೂ

1. ೮ ಭಾಷ್ಯಕಾರರ ತಾವಾ(ಖ), 2. ಮಹಿಮೆ.(ಖ), 3. ಬಗ್ಗಿ(ಖ)

೨೨ ಶ್ರೀಯದ್ಭದ್ರಾಚರಣಂ

ಮುಂದೆ ನಿಂತಿಹ ವಂದಿನಾಗಧ

ವೃಂದಗಳನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ ಭೂಪತಿ

ಎಂದನಾಜ್ಞಾಂ ಚಂದಲಿ ಜನಪದವು ಕೊಂಡಾಡೇ

೧೫

ತರಣೀರ್ಜನ ಮೆಯುತಿರುವೀ

ಗುರುಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿ

ಮೃತ್ಯುಭರಣಗಳ ವರಮುಕ್ತಕಂಠಿಯನ್ನಿತ್ತು ಸತ್ಪರಿಸಿ

ವರಂಶುನಗಳ ಕುಂದಣವಿ ಬಿಗಿ

ದಿವಸಿ ಸುವ ಮಿರುಗುತಿಹ ಸಿಂ

ಗವಸ ತಂದಣವನ್ನು ತರಿಸಿದ ಚರಣಗುಹುತಲೀ

೧೬

ಚರಣಕಮಲನ ಪಿಪ್ಪಿರು ಯತಿವರ

ಗೊಗಿ ಕರಗಳ ಮುಗಿದು ವಚನಿಸ

ದಿರುವ ಭೂಪನ ನೋಗುತಲಿ ಮನ್ನಿಸುತ ಯತಿರಾಜಾ

ಭರದಿ ಸಿರಿವರ ಚಲುವರಾಯನ

ನೆಸುತಲಿ ತಂದಣವನ್ನೇರುತ

ತೇಳಿದು ಯಮುಗಿರಿಗೆ ಸುರನರವಿಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ

೧೭

ಸುರರು ಜಮಜಯವೆಂದು ಪೂಮಕೆ

ಕಡೆಯೆ ದುಂದುಭವಾಡ್ಡ ಮೊಳಗಲು

ಬುಲಕದ ಮೂಳದ ದವ ದೆಸಗಳಲಿ ಸಸರಿಸಲು

ಪರಮ ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿ ಜಲುವನು

ತೆರಳುತಿಹ ವೈಭವಕೆ ಸಮನಹ

ಪರಿಯು ಧಂಣಿಯೊಲ್ಲವಿದು ಭುವಿನನಕೆ ಆಚ್ಚರಿಯೂ

೧೮

ಒಳಕ ದಿಲ್ಲನಾಥ ನೋಡುತ

ಕಳುಹುತಿರೆ ಯತಿವರ ಚಲುವನ

ತಿಳಿದು ಬನ್ನವಿಸಿದರು ಸಖಿಯರು ವರನಂದಿಗಾಕ್ಷಣದೀ

1. ದ (ಕ) 2. ಕೊಂಡಾಡ (ಖ)

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ-ತದ್ರೂಪ-ವೈಭವಾದಿಪ್ರಕಾಶಂ ೧೩

ಗೇತಿಯರ ನುಡಿ ಕೇಳುತಾಗಲೆ
ಚಲುವರಾಯನ ಪೂಜಿಸುವ ವರ
ಲಲಿತಪೀಠನ ನೋಡಿ ಹುಬಲಗೊಳುತ ಮರುಗಿದಳೂ ೧೪

ಎಲೆ ಚಲುವನಾರಾಯಣನೆ ನೀ
ಸಲೆ ಅಭಯವನು ಇತ್ತು ಎನ್ನನು
ಸಲಹುವೆನು ಎದೆನುತ ಪೇಳಿದೆ ಅಭಯವಚನನನೂ
ಸಲಿಸದಲೆ ನೀನೆಲ್ಲಿ ಶ್ರೇದಿಯ್ಯ
ಬಳಲುತ್ತಿರುವೆನು ನಿನ್ನ ಕಾಣದೆ
ನಳನೋಚನ ವೊಗವ ತೋರ್ಪಿ ಎನುತಲೊಲಿದಳೂ ೧೫

ತಡೆದಾಗಲೆ ಗೇತಿಯರು ಎವಿ
ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಲೆ
ಹಿಡಿದು ವರನಂದಿಯನು ಮನ್ನಿಸಿ ಉಳುವರು ನಯದೀ
ಒಡು ವ್ಯಸನವನು ಕುಳುವುಕೋಮಲೆ
ಪೊಡವಿವಾಲಕುಮಾರನು ನೀ
ಒಡನೆ ವರಸುತ ಪಡೆ ಸುಖವ ನೀನೆಂದೊಗ್ಗಿನಲೇ ೧೬

ಹುಡುಕಿದಳು ಸಿರಿಚಲುವರಾಯನ
ಕಡುಚಲುವೆ ವರನಂದಿ ಅಲುತ್ತ
ಮುಡಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಉಡುಗುತ್ತಿ ಮುಡಿ ಕೆದರಿ ಜೋಲುತಿಲೇ
ದಡದಡನೆ ಹೊರಳುತ್ತಲಿ ನೆಲದಲಿ
ಬಿಡುತಲಂತೆವೊರನ ಹೊರಡುತ
ಒಡನೆ ಬಹ ಗೇತಿಯರ ನೋಡನೆ ನಡೆದುಬರುತಿಹಳೂ ೧೭

ಈ ಪರಿಯು ಪರಿತಾಪದಲಿ ಆ
ಶಾಪಸೋತ್ರನು ಹರಿಯ ಕಾಣದೆ
ಶಾ ಪೊಡವು ವರನಂದಿ ಸುಂತಃಪುರನ ತೊರೆಯುತ್ತಲೇ

1. ಮನ್ನಿಸುತಾಗಲೆ (ಖ). 2. ಇ (ಖ) 3. ರುವಾ (ಕ)

೪೪ ಶ್ರೀಯಪ್ಪದ್ರೀಶಚರಿತಂ

ಶ್ರೀಶತಿಯನರಸುಕಲಿ ದುಗುಡದಿ
ಕೋಪಿಸುತ ಪಿತನೆಡೆಗೆ ಸಾರುತ
ಈಪರಿಯ ಪುತಾಪದಲಿ ಕೇಳಿದಳು ತಪ್ಪಿತನಾ ೨೫೦

ನೋಂದು ಮನಮೊಳು ಗೆಳತಿಯರ ತಾ
ನಂದು ವನ್ನಿಸುಕಾಗ ಇಲ್ಲಿರೆ
ನೇಂದು ಹೊರಟಳು ಜವದಿ ಲೆಕ್ಕಸದಾಗ ಪಿತನೆಡೆಗೆ
ಬಂದ ಮಗಳನು ನೋಡಿ ಭೂಪತಿ
ಇಂದಿರೇನೆನ್ನುತ್ತ ತನಕದ
ಲಾದು ಅಚ್ಚರಿಸಡತ ಕಂದನು ಸುತೆಯ ಹಿತದಿಂದಾ ೨೫೧

ಎನಲನಲಲುಕಮನದಿ ಮಿಡುಕುತ
ಮುನಿದು ನುಡಿದಳು ಮೇಂಚಸುತೆ ಯಾ
ವನಲಾಸದ ಸಖಿಯೊಲವಿನ ಪರಿಯ ವಚನಕ್ಕೆ ತಾ
ಮನದಿ ವರಿಸಿದೆ ಚಲುವರಾಯನ
ವನುಜರನು ನಾ ವರಿಸಲಾರೆನು
ಎನುತಲರುಹಿದಳಾಗ ವನಜದಳಾಪ್ತಿ ದುಗುಡದಲೀ ೨೫೨

ಮಗಳೆ ಏಕೆಂತಳಲುತದೆ ನೀ
ಮಿಗೆ ದುಗುಡವೆಂದೆಕೆ ಕಡುತಿದೆ
ಬಗೆಯದೇನೊ ಉಸುರೆನುತ ಕೇಳುತಿದ ತಪ್ಪಿತಗೇ
ಉಗುವ ನಯನಾಶ್ರುಗಳ ಒಳಲಿದ
ಮಿಗೆ ಬೆಂದುತಿದ ತನುವ ಕಂಪದ
ಜೊಗಸೆಗಣ್ಣಿನ ಚಲುವೆ ನುಡಿದಳು ವಿನಯವಚನದಲೀ ೨೫೩

ಎಲ್ಲಿಕಳುಹಿದೆ ಎನ್ನದೇವರ
ಸೊಲ್ಲಿ ಲಾಲಿಸು ಜನಕನಾನವ
ನಿಲ್ಲಿವಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲ ನಿಲ್ಲನು ಒಲ್ಲೆನೀ ಸ್ಥಳವಾ

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯನವಾರ್ತಪ್ರಸಂಗಮೃದಾಂಗಪ್ರಕಾಶನಂ

೩೫

ನಲ್ಲನೆನ್ನುತ ಬಗೆದೆ ಮನದಿ ಶ್ರೀ

ನಲ್ಲ ಯದುಗಿರಿನಾಥನನು ನಾ

ಇಲ್ಲಿನೆನು ಹುಯೊಡನೆ ಪೋನೆನು ಕಳುಹು ನೀನೆನ್ನಾ

೩೭

ಎನುತಲಾ ವರನಂದಿಯರುಹುತ

ಮನದಿ ಹರಿಯನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ ತಾ

ತನುವನಿಳೆಯೊಳು ಚಾಚುತಲಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ಬಳಲುತರೇ

ಮನದಿ ದುಗುಡವನಾಂತು ಪಿತನಾ

ತನಯಕನು ಸಂತೈಸುತಲಿ ಬಹು

ಇನೆಯವಾತಿನೊಳರುಹಿದನು ಹಿತದಿಂದ ಸುತೆಯೊಡನೆ

೩೮

ಎಕೆ ಬಳಲುವೆ ಮಗಳೆ ನಿನ್ನಗೀ

ವ್ಯಾಕುಲವು ತಾನೆಕೆ ಕೇಳೆ

ನಾ ಕುಸುವೆನು ನೃಪಕುಮಾರರ ವರಿಸು ಹಿತದಿಂದಾ

ಸಾಕು ಬಿಡು ಸಂತಾಪನೆತಕೆ

ಲೋಕ ನಿನ್ನನು ಹಳೆಯದೆ ಬರಿ

ದೇಕೆ ಅಳಲುವೆ ಮರುಕೆ ಮಮಮಾತಾದಿವೆ ಎಕೆ

೩೯

ಜನಕನಾದಿದ ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ

ಮನದಿ ವಿಡುಕುಕಲರುಹಿದಳು ಪಿತ

ಗನುನಯದಿ ವರನಂದಿ ಚಲುವನ ನೆನೆದು ಬಳಲುತಲಿ

ಮನುಜರನು ನಾ ವರಿಸಲಾರೆನು

ಮನದಿ ವರಿಸಿದೆ ಚಲುವರಾಯನ

ಜನಕ ಎನ್ನನು ಕಳುಹು ಪೋಗುವೆ ಹರಿಯ ಸೇರುವೆನಾ

೪೦

ನೋಡಿದನು ಡಿಲ್ಲೇಶನಚ್ಚರಿ

ಪಡುತ ವಿನಯದಿ ಸುತೆಯ ಕಠೆಯುತ

ಲಾಡಿದನು ಮೃದುಮಧುರವಚನದಿ ಮಗಳ ಸಂತೈಸಿ

೨೫ ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ವೀಶಚರಿತಂ

ಮಾಡುವೆನು ಸ್ವಯಂವರನಾಗಿಲೆ
ನೋಡಿ ವರಿಸೌ ಸರಿಯು ದೊರೆಗಳ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ ಮನದಳು ದೊರೆಯದೆನುತ ಪೇಳುತ್ತಿರೇ ೩೧

ಕೇಳಿದಳು ವರನದಿ ಜನಕನು
ಪೇಳುತ್ತಿಹ ಬೋಕೋಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವ
ನಾಲಿಸುತ ಬುನ್ನೈಸಿದಳು ಶಿವದನೆ ವಿನಯದಲೀ
ನೀನೀರದಶಮುಸುಮ ಕೋ
ಮಲನ ಯದಗಿರಿನಾಥಜಲುವನ
ಲೀಲೆಯಿವಲಿ ಒಲಿದು ವರಿಸಿದೆ ವರಿಸಿತರರನೂ ೩೨

ಎನ್ನ ಮನದೊಳು ನೆಲಸಿರುವ ಸಂ
ಪನ್ನ ಮಹಿಮನ ಯದುಕುಲೇಶನ
ಮುನ್ನ ಕತಿಯೆಂದೆನುತ ವರಿಸಿದೆ ಒಲ್ಲೆನ್ನೆ ನೃಪರಾ
ಎನ್ನ ಕಳುಹೈ ತಡವುಮಾಡವೆ
ನಿನ್ನ ಬೇಡವೆನಿದಳು ತಾತನೆ
ಎನ್ನ ತಡೆಯಲಿಬೇಡ ಪುಣ್ಯವೆ ನಿಜಲಾರನೂ ೩೩

ಎಂದುಸುಡಿಯುತ ಶಿರವ ಬಾಗಿ
ನಿಂದಿರುವ ತನುಜೆಯನು ನೋಡುತ
ಮಂಡಭಾಗ್ಯನು ನಿನ್ನ ತೊರೆದೇತಿರಲಿ ಎಂದೆನುತಾ
ಮುಂದೆ ನಿಂದಿಹ ವಂದಿಮಾಗಧ
ವೃಂದವನು ಪುರನಿರಮಾತ್ಮರ
ನೀದು ನೋಡುತ ಪೇಳಿದನು ನೃಪ ನೊಂದು ಮನಮೊಳಗೇ ೩೪

ಬಿಳಿಕ ಕರಿಯುತ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗವ
ಬಳುವಳಿಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳ
ನಳವಡಿಸಿ ಅಂದಣದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರುತ್ತ ತನುಜೆಯನೂ

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯನ ತೀರ್ಥಾಪ್ತ ಸ್ಮಾರಕವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ ೩೨

ಫಲಿತಾ ನಿನ್ನೀ ಮನೋರಥ
ಗಗನು ಆರಿತೆನು ನಿನ್ನ ಕಳುಕುವೆ
ಚಲುವೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಂದೂ ನೋಡುವೆನೆನುತಲೊಲಿವನೊ ೩೧

ಧಾರಣೀಪತಿ ಡಿಲ್ಲಿನಾಥನು
ಮೀರದತಿದುಗುಡದಲಿ ತನುಜೆಗೆ
ಚಾರುತರವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳ ಕೇಡುತ ಬಳುವಳಿಯಾ
ನಾರಿಜನರನು ಕೊಟ್ಟು ವನ್ನಿಗಿ
ಧೀರಮತಿ ವರನಂದಿಯನು ತಾ
ಭೂರಿವಿಭವದಿ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟನು ಜಗವು ಬೆರಗಾಗೇ ೩೨

ಹರುಷದಿಂ ವರನಂದಿ ಪಿತನಡಿ
ಗೆರಗಿ ಭರದಿಂ ಹೊತ್ತು ಬಂದಳು
ಕರುಣನಿಧಿ ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಿಯನ ಅನವ್ರತಪುತಲಾಗಾ
ಬರುವ ಜನನಿಕರವನು ನೋಡುತ
ಬೆರಗುನಡೆದಾ ಧಾಷ್ಯಕಾರರು
ಹರುಷದಿಂ ವರನಂದಿಯನು ಮುನ್ನಿಸುತ ತೆರಳಿದರೊ ೩೩

ವನಜಲೋಚನ ಚಲುವರಾಯನ
ವನಿತೆ ವರನಂದಿಯರನೀಕ್ಷಿಸಿ
ಮನದಿ ಹರುಷವನಾಂತು ಭರಮೊಳು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾರ್ಯರು ತಾ
ವಿನಯದಿಂ ತಲೆನಾಗಿ ನಮಿಸುತ
ಇಸಿಸು ಜೀವರಸದನೆ ನಡೆಯುತ
ಘನಮಹಿಮೆ ಯದುತ್ಕಲನಾಥನ ಸನಿಹಕ್ಕೆತರಲೊ ೩೪

ಬರುತಿರಲು ಉರುತರದ ಸೈನ್ಯವು
ಭರದಿ ಹಿಮ್ಮೆತರುತ ರಥಸವಿ
ಕರೆದು ಕದನಕೆ ನಿಲ್ಲಿದುತಲಾರ್ಹಟಿಗ ಕೂಗುತಿರೆ

೩೦ ತೀರ್ಥದ್ವಾರೀಶ್ವರತಂ

ಪರಿಯ ನೋಡುತ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾರ್ಯರು
ತಿರುಕುಲವನರಬೀದಿಗೈದುತಲ
ವರ ಬಲದ ಸಹಾಯದಿಂ ಮೈಂಚರನು ಗೆಲ್ಲತಲೀ

೩೯

ವರವನೀಯುತ ತಿರುಕುಲದ ವರ
ಪೂಜನರ ಹೆಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೀವ್
ವೇರೆನ ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರನಿ ನೂರುದಿನಂಗಳೊಳು ಹೆಯೂ
ಹದುಷದಿಂ ಸೇವೆಗಳ ಮಾಡುತ
ಮರಳಿ ಪ್ರತಿಸಂವತ್ಸರದೊಳುಂ
ಹರಿಯ. ಸೇವೆಯ ಮಾಳ್ಪುದೆಂಬಭಯವನೀಯುತಲೀ

೪೦

ಕರುಣನಿಧಿ ಶ್ರೀಚಲುವರಾಯನ
ಕರುತಂದರು ಯಮಗಿರಿಗೆ
ವರನಂದಿಸಹಿತದಲಿ ವರವತರುನಾರಣನ ಸನ್ನಿಧಿಗೇ
ಕರವ ಮುಗಿಯುತ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು
ತಿರವ ಹರಿಚರಣದಲಿ ಇರಿಸುತ
ಸಿರಿಮರಸ- ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಿಯನ ಸ್ತುತಿ ಸಿ ನರ್ತಿಸುತಾ

೪೧

೩೦ದ ಯತಿರಾಜರನು ನೋಡುತ
ಲಂದು ತಿರುನಾರಾಯಣನು ತಾ
ಮಂಡಹ. ಸದಿ ನಗುತ ಮನ್ನಿಸಿ ಮುಳುರವಾಣಿಯೊಳೂ
ತಂದೆ ತಂದಿರ ಎನ್ನಪ್ರೇಮನ
ಸುಂದರನ ಯದುಕುಲಲಲಾಮನ
ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಭುವಿಜನಪಿಲ್ಲ ಬೆರಗಾಗೇ

೪೨

ಬಳಿಕ ಕಶಲವ ಕೇಳುತಲಿ ಯದು
ಶೈಲನಾಥನು ಯತಿವರರ ಕರಕ
ಮಲವನು ಓಡಿದಪ್ಪಿದನು ಸಂತಸದಿ ಕರುಣಾಳೂ

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯನ ತಾರತಮ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಭವಾದಿಪ್ರಕರಣಂ

೩೩

ಹೋಲಿಸಲು ಸಮನಿಲ್ಲವೆಳೆಯೊಳು

ಪೇಳಲಸದಳ ನಿಮಗೆ ಯಾರೆದು

ರಿಲ್ಲ ಜಗದಾಚಾರ್ಯ ನೀನೆಂದೆನುತ ಪೊಗಳಿದನೊ

೪೩

ಅಂದು ಚಲುವನಾರಾಯಣನ ಶರ

ದಿಂದುವದನನ ರಾಮಪ್ರಿಯನ

ಒಂದುಗೂಡಿಸುತ್ತಾಗ ಸಮ್ಮೇಳನ ದರ್ಶನದಾ

ನಂದಕಡಲೊಳೊಲಾಡುತ್ತಲಿ

ವಂದಿಸುತ್ತ ಕಲ್ಪೋಕ್ತದಿಂದಲಿ

ಅಂದು ಪೂಜೆಯೆಗೈದರಾ ಯತಿರಾಜರೊಲವಿಂದಾ

೪೪

ಕರೆದು ವರನಂದಿಯನು ಚಲುವನು

ಇರಿಸಿದನು ತನ್ನಯ ಚರಣದೊಳು

ಧರಿಸಿದನು ವರಸಿಯನುರಮೊಳು ಪರಮಹರುಷದಲಿ

ಸುರರು ಜಯಜಯವೆಂದು ಪೂಮಳಿ

ಕರೆಯೆ ದುಂದುಭಿವಾದ್ಯ ನೊಳಗಲು

ಉರುತರದೆ ಉಲ್ಲಾಸ ಪಡೆದುಮೆ ಸಕಲಭಕುತಜನಾ

೪೫

ಮಾಡಿದರು ನಿತ್ಯೋತ್ಸವಂಗಳ

ಮಾಡಿದರು ಪಕ್ಷೋತ್ಸವಂಗಳ

ಮಾಡಿದರು ಮಾಸೋತ್ಸವನ ಸಂವತ್ಸರದ ಉತ್ಸವನಾ

ಕೂಡಿಸುತ್ತ ಧನಕನಕ ವಸ್ತ್ರವ

ರೂಢಿಗೊಡಿಯನ ಯದುಗೀಶನ

ಪಾಡಿಪೊಗಳಿದೊಡುವೆ ಭೂವೈಕಂಠನೆಂದೆನುತಾ

೪೬

ಮಂಗಳಂ ಯಮಶೈಲನಾಥಗೆ

ಮಂಗಳಂ ಯತಿರಾಜತನೆಯಗೆ

ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಿಯವರನಂದಿಯರಸನಿಗೆ

ಶ್ರೀಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಂ

ಮಂಗಳಂ ಸ್ಮರಣಪಜಲುನಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಯದುವಂಶತಲಗಗೆ
ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀಕನಕಮಾಲಿನಿಪುಜಿತಗೆ ಹರಿಗೇ

ಇಂತು ಸಕಲ-ದ್ರವಿಡ-ಸಂಸ್ಕೃತವೇದಪಾರಾವಾರಪಾರೀಣ- ಸ್ತುತೀತಿಹಾಸಾ
ಗಮಾದಿಸಕಲಗಾಪ್ರಸಂಗಪ್ರಸಂಗಯುಕ್ತ- ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾ
ಚಾರ್ಯೋಭಯವೇದಾಂತಪ್ರವರ್ತನಾಚಾರ್ಯೋತ್ಪಾದಿ-ಸಾರ್ಥಕ
ವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟ-ಶ್ರೀಶೇಷಾಂಶಭೂತಾಪಿಲಜಗದೇಕಾಚಾರ್ಯ
ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಾರಾಜವತಾರಭೂತ-ಶ್ರೀಗೋಮಠಂ
ಶ್ರೀಪುಂಡ್ರಪ್ರವಣವಂಶೀವೃಂದ-ಶ್ರೀಮನ್ನಸಿಂಹಾರ್ಯ
ಪಾದಾಶ್ರಿತ-ಶ್ರೀರಾಘವಾರ್ಯ-ಚರಣಕಮಲಚಂಚರೀಕೆಯುಂ,
ಕವಿಕುಲಮನಸ್ಸದೋಜಿನೀರಾಜಹಂಸೆಯುಂ,

ಆದ,- ಶ್ರೀ: ಶ್ರೀರಂಗನಾಯಕೇ

ವಿರಚಿತಮುಕ್ತ,-

ಶ್ರೀ ಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳ್

ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಕಾರಕೃತಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಿಯಾನಯನ ಶುದ್ಧಿರಹಾಸಹಿಷ್ಣು-ತಾಲ್ಲೀಶ
ಸುತಾಕೃತ-ತದನುಸರಣ-ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಿಯೋತ್ಪನ್ನಮೂರ್ತಿ-ಪ್ರತಿ
ಷ್ಠಾಪನಪೂರ್ವಕ-ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಸಿಕ್ಕೋತ್ಪನ್ನಾದಿನಿಯಮನ-
ತನ್ಮಂಗಳಾಶಾಸನಾದಿ ವಿನೇಚನಸಂಧಿಯುಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಶ್ರೀ ಯದ್ವದ್ರೀಶಚರಿತಮಹಾಕಾವ್ಯ
ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಶ್ರೀ

ಅಂದ ಚಂದದ

ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ

ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ

ಶ್ರೀ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರೆಸ್

(355/1. ಡಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು.)

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸುಂದರ ರೂಲಿಂಗ್, ನಂಬರಿಂಗ್

ಬೈಂಡಿಂಗ್ ವಗೈರೆಗಳಿಗೆ

ಶ್ರೀಮುರುಳಿಬೈಂಡಿಂಗ್‌ವರ್ಕ್ಸ್

(355/2 ಡಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು.)

